

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"
Освітня програма	38657 Технології захисту навколишнього середовища
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	183 Технології захисту навколишнього середовища

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	38657
Назва ОП	Технології захисту навколишнього середовища
Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	183 Технології захисту навколишнього середовища
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Безсонний Віталій Леонідович, Соколова Таїсія Ігорівна, Хрутьба Вікторія Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	23.02.2026 р. – 25.02.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/asp-doc/specialities/aspirantura/183-tzns/zvit-samoanalizu-aspiranit.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/asp-doc/specialities/aspirantura/183-tzns/programa-vizitu-ekspertiv-aspirantura.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОНП спрямована на підготовку фахівців з спеціальності «Технології захисту навколишнього середовища» (ТЗНС), які володіють ґрунтовними теоретичними знаннями та практичними навичками для розроблення науково обґрунтованих рішень у сфері охорони довкілля й збалансованого природокористування. ОНП повністю відповідає вимогам Стандарту вищої освіти та узгоджується з місією і Стратегією розвитку університету на 2026–2030 роки. До моніторингу та вдосконалення програми системно залучаються стейкхолдери — роботодавці, науково-педагогічні працівники та здобувачі. Обсяг програми й освітніх компонентів відповідає законодавчим вимогам, структура є логічною та цілісною, а зміст забезпечує досягнення заявленої мети й програмних РН. Передбачено можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, належний рівень практичної підготовки, самостійної роботи та розвитку соціальних навичок. Навчання інтегроване з науковими та міжнародними проектами кафедри. Високий рівень цифровізації. Сформована культура академічної доброчесності, використання сучасних антиплагіатних інструментів. Матеріально-технічне забезпечення є достатнім для реалізації програми. В університеті функціонує ефективна система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Позитивні та зразкові практики 1. Чітко визначена система перегляду ОНП, широке коло залучених до обговорення стейкхолдерів та тісна співпраця з роботодавцями. Постійно діюча школа гарантів. 2. Взаємодія зі стейкхолдерами, оперативне реагування на запити ринку праці та виклики повсюдної відбудови через введення актуальних вибіркових дисциплін. 3. Цільові виробничі стажування викладачів на профільних підприємствах реального сектору (напр., ТОВ «Фірма Мінерал»). 4. Дієва система рейтингування та фінансової мотивації, що передбачає суттєві надбавки (до 100% окладу) для викладачів і гарантів програм за високі показники у науковій та навчально-методичній роботі. 5. Взірцевою практикою є реалізація проекту Європейського інвестиційного банку «Термомодернізація», що створює комфортні умови для навчання, проживання та провадження наукової діяльності академічної спільноти. 6. Широкий перелік обладнання та споруд, які використовують під час навчального процесу, наприклад, працюючі циклони ЦН-15, СКЦН-34, із зворотнім конусом, із водяною плівкою ЦВП; скрубер Вентурі; стружкосос тощо. 7. Функціонування комп'ютерних навчальних класів (ASUS, DELL, APPLE, LENOVO, SIEMENS), Центру освіти та піклування про дітей дошкільного віку, що працює за інноваційною системою «Mr.Leader», Центру Ветеранського розвитку та Юридичної клініки. 8. Наявність інноваційного сучасного простору відкритого компанією ДТЕК Нафтогаз та багатофункціонального бурового майданчику зі справжньою буровою установкою. 9. Наявність на базі Студентського Хабу Пункту Незламності, відкритий для всіх бажаючих, а також функціонування 9 укриттів. Розширені можливості для осіб з особливими потребами при використанні приміщень університету (пандуси, кімнати гігієни тощо).

Недоліки

1. В розділі ОНП "Придатність до працевлаштування" не вказано посади вищого управлінського та управлінського персоналу за Національним класифікатором України "Класифікатор професій" ДК 003:2010, яку можуть виконувати випускники даної ОНП. 2. У матрицях відповідності програмних компетентностей (Таблиця 4) та результатів навчання (Таблиця 5) мають місце окремі технічні неузгодженості. Простежується певна асиметрія відображення зв'язків між освітніми компонентами та програмними результатами, що, ймовірно, має механічний характер. 3. Відсутня практика реалізації форм неформальної освіти для розвитку soft skills для здобувачів вищої освіти 4. В програмі вступного іспиту на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 183 "Технології захисту навколишнього середовища" списку літератури, яка рекомендована для підготовки, доцільно додати сучасні джерела та інтернет-ресурси. 5. Відсутність фактів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті. 6. Наявний інституційний механізм визнання результатів неформальної освіти (через платформи Coursera, EdX) перебуває на початковому етапі практичного застосування здобувачами ОНП і потребує більшої формалізації та популяризації. 7. Наявна деяка уніфікація та надмірна загальність якісних дескрипторів оцінювання (рубрик) у робочих програмах (РПНД). Наприклад, формулювання для оцінки «Відмінно» («засвоїв основний теоретичний матеріал», «повні й міцні знання») є дещо загальними і не повною мірою віддзеркалюють саме дослідницьку та інноваційну специфіку компетентностей рівня доктора філософії. Також не вбачається доцільним «подрібнення» балів за окремі види робіт, наприклад, «1», «2». 8. Залучення фахівців-практиків з реального сектору економіки наразі обмежується переважно гостьовими лекціями та консультативними функціями, без широкого офіційного працевлаштування їх за сумісництвом для регулярного викладання конкретних дисциплін. 9. Експертами відзначено потребу у контролі балансу інженерної (технічної) складової в дослідженні аспіранта Козлова В.В., оскільки його науковий керівник має ступінь доктора економічних наук.

Рекомендації

1. Під час наступного перегляду ОНП привести у відповідність до законодавства розділ "Придатність до працевлаштування" щодо здатності виконувати певну вищу управлінську та управлінську роботу за Національним класифікатором України "Класифікатор професій" ДК 003:2010 2. Під час наступного перегляду ОНП привести у відповідність вимогам стандарту на групу професій "Викладачі закладів вищої освіти", який затверджений Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021. 3. Проектній групі під час наступного перегляду ОНП рекомендується здійснити технічну верифікацію та синхронізацію матриць відповідності (Таблиці 4 та 5).. Доцільно актуалізувати розподіл компетентностей та результатів навчання по освітніх компонентах, спираючись на логіку Таблиці 2 Стандарту вищої освіти (спеціальність 183), щоб усунути

механічні розбіжності та зробити структуру програми більш прозорою та узгодженою. 4. До початку 2026-2027 навчального року розробити програму заходів, спрямованих на розвиток soft skills для здобувачів вищої освіти та викладачів за рахунок реалізації неформальної освіти та участі волонтерських екологічних проєктах. 5. В Програму вступного іспиту на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 183 "Технології захисту навколишнього середовища" на 2026-2027 навч. рік додати сучасні джерела та інтернет-ресурси. 6. До початку 2025-2026 навчального року проаналізувати різні можливості та форми неформальної та/або інформальної освіти та особливості їх визнання на ОНП. Розробити план заходів щодо популяризації неформальної та/або інформальної освіти у Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» 7. До початку 2025-2026 навчального року розробити та запропонувати аспірантам затверджений кафедрою рекомендаційний каталог масових відкритих онлайн-курсів (MOOCs) провідних світових університетів, сертифікати яких будуть гарантовано перезарядуватися як кредити вибіркових дисциплін або самостійної роботи. 8. Розширити практику залучення професіоналів-практиків з реального сектору економіки не лише до гостьових лекцій, але й до регулярного викладання профільних та вибіркових дисциплін на умовах офіційного працевлаштування за сумісництвом. 9. Запровадити регулярний внутрішній аудит профілю публікацій НПП, щоб стимулювати появу у них наукових праць, сфокусованих безпосередньо на сучасних інноваційних методах вищої школи та підготовці PhD. 10. До початку нового 2026-2027 навчального року розширити практику офіційного залучення провідних фахівців з підприємств-партнерів (екологічних аудиторів, керівників відділів охорони довкілля) у якості зовнішніх рецензентів на етапі попередніх захистів дисертацій. 11. До початку нового 2026-2027 н. р. розробити програму заходів, що дозволить використати успішний досвід співпраці з Університетом BOKU та організацією GIZ для залучення аспірантів до написання спільних заявок у рамках європейської програми «Horizon Europe».

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти України зі спеціальності 183 "Технології захисту навколишнього середовища" для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 23.12.2021 р. № 1427, <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/12/24/183-Tekhn.zakh.navk.seredovyshcha-dokt.filos.pdf>). Освітня програма (ОНП), що акредитується, має чітку відповідність вимогам цього Стандарту. Зокрема, програмні результати (РН) 01-09, інтегральна компетентність, загальні (ЗК) 01-03 та спеціальні компетентності (СК) 01-05 Стандарту вищої освіти включені до ОНП та повною мірою реалізуються обов'язковими освітніми компонентами (ОК), передбаченими для опанування цією ОНП. Також в ОНП визначанні вимоги до рівня освіти вступника, орієнтація та основний фокус ОНП, обсяг освітньої складової ОНП у кредитах ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня доктора філософії та вимоги до контролю якості вищої освіти. Наповнення компонентів ОНП, результати навчання і набуті компетентності відповідають вимогам восьмого рівня Національної рамки кваліфікацій. Як унікальність ОНП, визначено її регіональне спрямування. ОНП забезпечує досягнення всіх дев'яти результатів навчання, визначених Стандартом ВО. Також, понад мінімальні вимоги, програма пропонує гнучку вибіркову складову. Це дозволяє здобувачу (наприклад, як у випадку дисертаційного дослідження Т.М. Серги) самостійно формувати траєкторію навчання, що відповідає найновішим науковим трендам. Отже, всі результати навчання, визначені стандартом вищої освіти, можуть бути досягнуті через програмні результати навчання.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт для даної спеціальності відсутній. Професійна кваліфікація за результатами виконання ОП не присвоюється. В той самий час, випускники ОНП можуть працювати викладачами закладів вищої освіти, що вимагає врахування вимог професійного стандарту на групу професій "Викладачі закладів вищої освіти", який затверджений Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОНП полягає у підготовці фахівців з ТЗНС, які володіють ґрунтовними теоретичними знаннями й практичними навичками для розроблення науково обґрунтованих рішень у сфері охорони довкілля та збалансованого природокористування, здатні здійснювати науково-дослідну, експертну, педагогічну й практичну діяльність та проводити самостійні дослідження з науковою новизною і прикладним значенням. Ця мета повністю відповідає місії та Стратегії розвитку Університету на 2026 – 2030 роки (https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/strategiya_rozvytku.pdf). Спрямованість ОНП передбачає поєднання освітньої, науково-практичної та інноваційної складових із прикладною орієнтацією для успішної професійної реалізації випускників. В ОНП враховано стратегічні пріоритети університету: розвиток концепції «Е-університет» (створення єдиного інформаційного освітнього середовища та забезпечення прозорості оцінювання), посилення практично-наукової діяльності через співпрацю з провідними регіональними організаціями й участь у екологічних програмах, а також розширення міжнародного співробітництва шляхом участі в міжнародних проектах і партнерства з іноземними ЗВО. Інтерв'ювання фокус-груп (гарант ОНП Степова О., Ректор Філонич О., Проректори з науково-педагогічної роботи Коробко Б., Мартиненко А., Завідувач відділу аспірантури Льченко В., Завідувач кафедри прикладної екології та хімії Ілляш О.) засвідчили їх повне розуміння місця та ролі ОНП у досягненні стратегічних завдань НУПП.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Врахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін відбувається в різних форматах. Проекти ОНП оприлюднюються на сайті університету (<https://surl.li/igozir>). Актуалізація мети, фокусу та ОК здійснюється з урахуванням результатів опитування здобувачів вищої освіти та їх участі в обговоренні програми. Безпосередню участь у розробці проекту ОНП взяла Серга Т. Активні пропозиції щодо модернізації курсу надавали аспіранти Ганошенко Г., Шара С. та випускниця Максютя Н. В результаті була розширена вибіркова складова та посилена практична орієнтація ОНП. Зокрема, впроваджені дисципліни: «Практики циркулярної економіки та сталого управління виробництвами» та «Теорія і практика просторового планування територій». ОНП проходить експертизу з боку зовнішніх стейкхолдерів - академічна спільнота та професійні екологічні організації, які надають свої пропозиції через анкетування (<https://surl.li/lxutet>; <https://surl.li/qpergo>) та спілкування на зустрічах (<http://surl.li/tqrbv>; <http://surl.li/tiyyjs>). Пропозицій роботодавців (<http://surl.li/rpyzlt>) враховані в окремих ОК, зокрема, включено завдання для розвитку навичок з науково-експертної, консалтингової та організаційно-технічної діяльності із захисту довкілля (Іващенко Т., Лебідь І., Федько Р.); до вибірових дисциплін включено ВБ2 і ВБ6 для розуміння сучасних практик екологічного управління та просторового планування територій (Лебідь І., Хоміч Л., Войціховська А.); включення в ОК7, ОК9 питання регіональної проблематики із захисту довкілля (Рева Е.). Пропозиції роботодавців відображаються в тематиках наукових досліджень, наукових статтях та оприлюднюються на практичних конференціях і у результатах дисертацій здобувачів. При перегляді ОНП враховується досвід наукових партнерів університету: Сумського державного університету, Київського національного університету будівництва і архітектури, Національного університету «Львівська політехніка», Вінницького національного технічного університету тощо. Пропозиції щодо ОНП від академічної спільноти надаються у відгуках (<http://surl.li/qmbbdr>). ОНП 2024 конкретизована тематика ОК професійної підготовки щодо управління ризиками природозахисних технологій, зміни у переліку вибірових дисциплін професійної підготовки, удосконалення структурно-логічної схеми тощо. Більшість пропозицій були взяті до уваги (відгуками на ОНП: М.Мальованого, Т.Сафранова, О.Лукаша (<https://surl.lu/nnxzfw>)). Публічне обговорення та апробація результатів ОНП відбувається на щорічній міжнародній конференції кафедри. Така розгалужена мережа партнерства гарантує, що ОНП залишається актуальною, відповідає сучасним викликам у сфері захисту довкілля та готує фахівців високого міжнародного рівня. На зустрічі 6 представники академічної спільноти та роботодавці підтвердили їх активну участь в обговоренні ОНП та врахування їх пропозицій щодо її покращення.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОНП орієнтована на урахування національних пріоритетів України, стратегічних напрямів розвитку регіонів й пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок (визначених КМУ), одним із яких є напрям «Рационального природокористування», зокрема інноваційних технологій збереження екосистем та збалансованого використання природних ресурсів (РНО9). Наукова складова ОНП тісно корелює з передовими дослідженнями, що проводяться безпосередньо на базі кафедри. Прикладом врахування сучасних наукових трендів є інтеграція результатів міжнародного проекту, реалізованого спільно з Віденським університетом природних ресурсів і наук про життя (ВOKU, Австрія) протягом 2023–2024 років. Дослідження складу твердих побутових відходів та їхнього ресурсного потенціалу вплинуло на зміст обов'язкових та вибірових компонентів програми (зокрема ОК9 та ВБ6). Це дозволило змістити фокус навчання з традиційних методів утилізації на інноваційні технології циркулярної економіки, що підтверджується дисертаційним дослідженням аспірантки Серги Т. щодо

вдосконалення технологій перероблення відходів. Регіональний контекст враховано на основі аналізу екологічних проблем Полтавської області, що потребують сталих технологічних рішень для забезпечення екологічної безпеки. Орієнтація на ринок праці забезпечується через постійний діалог із широким колом стейкхолдерів. До обговорення широко залучаються представники роботодавців, зокрема, Войціховська А. (Департамент охорони праці, екологічної та виробничої безпеки АТ «Укртранснафта»), Хоміч Л. (СП «Полтавська газонафтова компанія»), Козік Г. (ПрАТ «Природні ресурси»), Лебідь І. (Департамент екології та природних ресурсів Полтавської ОВА) та ін. Для врахування в ОНП регіонального контексту передбачені ОК5, ОК7, ОК9, які забезпечують РН01-РН07, РН09. Перелік та зміст вибіркових дисциплін професійної підготовки відображає сучасну специфіку галузі захисту довкілля та раціонального природокористування, шляхом введення дисциплін: «Теорія і практика просторового планування територій» та «Практики циркулярної економіки та сталого управління виробництвами». Важливим етапом формування РН став ґрунтовний бенчмаркінг аналогічних вітчизняних (<https://surl.li/sphovz>) та міжнародних освітніх програм (<https://surl.lt/frhrqf>). Під час проектування було проаналізовано та імплементовано кращий досвід Технічного університету Граца (Австрія) у сфері технологічної інженерії, Вроцлавського університету природничих наук щодо енергетики та екології, а також Trent University (Канада) у контексті збереження біорізноманіття та сталого розвитку. Надані рецензії на ОНП (<https://surl.lu/fvpzfb>), а також спілкування зі стейкхолдерами під час зустрічі б підтверджено факти залучення представників академічної спільноти до визначення мети та ПР за ОНП. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ встановила факти відповідності мети та РН, що досягаються за ОНП, потребам ринку праці та роботодавців, які висуваються при працевлаштуванні.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 1.1 - 1.5. Має чітку відповідність вимогам Стандарту вищої освіти стосовно. Зіставлення мети ОНП з місією та Стратегії розвитку Університету на 2026 – 2030 роки демонструє їх чітку узгодженість. До процесів моніторингу та удосконалення ОНП широко залучаються представники стейкхолдерів - роботодавці, НПП та безпосередньо здобувачі за ОНП. Експертна група вважає, що ОНП "Технології захисту навколишнього середовища" та освітня діяльність за цією програмою за критерієм 1 відповідає рівню В

Недоліки

1. В розділі ОНП "Придатність до працевлаштування" не вказано посади вищого управлінського та управлінського персоналу за Національним класифікатором України "Класифікатор професій" ДК 003:2010, яку можуть виконувати випускники даної ОНП. 2. Визначення регіонального аспекту, як унікальності ОНП, має широке значення і може трактуватися неоднозначно. В той самий час, на думку ЕГ, унікальність ОНП полягає в орієнтації на вирішення екологічних проблем нафто-видобувної галузі. 3. У матрицях відповідності програмних компетентностей (Таблиця 4) та результатів навчання (Таблиця 5) мають місце окремі технічні неузгодженості. Простежується певна асиметрія відображення зв'язків між освітніми компонентами та програмними результатами, що, ймовірно, має механічний характер.

Рекомендації

1. Під час наступного перегляду ОНП привести у відповідність до законодавства розділ "Придатність до працевлаштування" щодо здатності виконувати певну вищу управлінську та управлінську роботу за Національним класифікатором України "Класифікатор професій" ДК 003:2010 2. Під час наступного перегляду ОНП привести у відповідність вимогам стандарту на групу професій "Викладачі закладів вищої освіти", який затверджений Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021. 3. Проектній групі під час наступного перегляду ОНП рекомендується здійснити технічну верифікацію та синхронізацію матриць відповідності (Таблиці 4 та 5).. Доцільно актуалізувати розподіл компетентностей та результатів навчання по освітніх компонентах, спираючись на логіку Таблиці 2 Стандарту вищої освіти (спеціальність 183), щоб усунути механічні розбіжності та зробити структуру програми більш прозорою та узгодженою.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

До матеріалів справи надано ОНП "ТЗНС" (<https://surl.li/aqwyhi>), яка розроблена кафедрою прикладної екології та хімії Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» та затверджен вченою радою університету (протокол № 6 від 31.05.24 р). Термін навчання – 4 роки за денною формами навчання. Навчальний план (<https://surl.li/gbemgr>) обсягом 43 кредита ЄКТС. Навчальне навантаження розподілене по роках навчання: 1 рік - 16 кредитів; 2 рік - 15 кредитів; 3 рік - 12 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньої програми (у кредитах ЄКТС) повністю відповідає вимогам стандарту вищої освіти зі спеціальності 183 "Технології захисту навколишнього середовища" для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 23.12.2021 р. № 1427, <https://surl.li/kilehv>). Обсяг ОНП (у кредитах ЄКТС), який спрямований на забезпечення компетентностей, визначених стандартом вищої освіти складає 31 кр. ЄКТС (72 %), що також відповідає стандарту вищої освіти спеціальності. 12 кредитів ЄКТС (28 %) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, що відповідає вимогам законодавства. 3 кредити ЄКТС відведено на педагогічну практику, що відповідає вимогам відповідного стандарту стандарту. Обсяг кредитів ЄКТС в навчальному плані відповідає обсягу кредитів ЄКТС в ОНП.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОНП має чітку структуру, а її освітні компоненти утворюють логічно взаємопов'язану систему. Обов'язкові компоненти вивчаються протягом шести семестрів: у першому та шостому вивчаються по два обов'язкові ОК, у другому – три, у третьому, четвертому й п'ятому – по одному. У шостому семестрі передбачено науково-педагогічну практику. Перший рік навчання спрямований на формування методологічних засад наукових досліджень (ОК1 «Філософія та наукове мислення»), мовної підготовки (ОК2 «Академічна українська мова для науковців», ОК3 «Іноземна мова для академічних цілей»), а також на розвиток науково-методичних і практичних компетентностей (ОК4 «Сучасні інформаційні технології в науковій діяльності», ОК8 «Методологія системного підходу до наукових досліджень в технологіях захисту навколишнього середовища»). Другий рік навчання забезпечує опанування закономірностей освітнього процесу у вищій школі (ОК5 «Сучасні методи викладання у вищій школі») та формування навичок управління науковими й інноваційними проектами (ОК6 «Управління науковими та інноваційними проектами»). Третій рік орієнтований на поглиблення фахової підготовки відповідно до предметної області спеціальності «Технології захисту навколишнього середовища» через ОК7 «Новітні технології управління ризиками та екологічна безпека» та ОК9 «Інноваційні та ресурсозберігаючі технології захисту довкілля». Із третього семестру здобувачі обирають вибіркові компоненти, формуючи індивідуальну освітню траєкторію відповідно до тематики дисертаційного дослідження. ОК узгоджені з цілями програми, програмними результатами навчання та загальними і фаховими компетентностями. Зокрема, ОК1 забезпечує формування загальнокультурних і громадянських компетентностей (ЗКО3, СКО1). Досягнення результату навчання РНО1, що передбачає готовність до проведення наукових і прикладних досліджень на рівні сучасних світових досягнень та отримання нових знань, забезпечується через ОК1, ОК3, ОК6, ОК7, ОК8, ОК9, ОК10. Фахові компоненти ОК7–ОК9 формують теоретичну основу та інноваційно-пошукову складову, стимулюють ініціативність і креативність у розробленні об'єкто- та проблемо-орієнтованих технологій захисту довкілля. Аналіз матриць відповідності програмних компетентностей і результатів навчання компонентам програми засвідчує їхню узгодженість. Зміст ОНП забезпечує формування загальнокультурних і громадянських компетентностей (ЗКО2, ЗКО3), сприяє розвитку системного наукового світогляду та професійної спроможності до діяльності й співпраці на міжнародному, державному та регіональному рівнях. Проведений експертною групою аналіз робочих програм ОК визначив, що освітні компоненти забезпечують досягнення всіх програмних РН, а кожен програмний результат навчання реалістично охоплений змістом програми.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності "ТЗНС" 18 "Виробництво та технології" та Стандарту вищої освіти України цієї спеціальності для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти), вимогам Національної рамки кваліфікацій (8 рівень). Основний фокус ОНП спрямовано на підготовку фахівців з ТЗНС, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми, здійснювати власні наукові дослідження та педагогічну діяльність у сфері захисту довкілля. Обов'язкові ОК розподілено на цикли: загальної (ОК1-ОК6) та професійної (ОК7-ОК10) підготовки. Дисципліни першого з них є базою для подальшого вивчення дисциплін професійного циклу, а також для набуття навичок soft skills. Обов'язкові ОК сформовано з метою реалізації визначених у стандарті компетентностей та РН; забезпечити теоретичний та методологічний основу для науково-дослідницької та освітньої діяльності у галузі захисту довкілля; врахувати вимоги роботодавців та сучасного ринку праці до випускників, пропозиції аспірантів та випускників щодо ОНП; врахувати сучасний досвід провідних вітчизняних та іноземних ЗВО. У процесі детального вивчення ОНП було виявлено, що для підготовки фахівця передбачено оволодіння інженерними, модельними, статистичними, експертними та іншими методами наукових досліджень через обов'язкові компоненти професійної (ОК 7 – ОК10) та загальної (ОК 1 – ОК 6) підготовки. РН

предметної області забезпечуються за рахунок обов'язкових ОК, наприклад, "Новітні технології управління ризиками та екологічна безпека" (ОК 7), "Методологія системного підходу до наукових досліджень в технологіях захисту навколишнього середовища" (ОК 8), "Інноваційні та ресурсозберігаючі технології захисту довкілля" (ОК 9), та ін. Зміст обов'язкових та вибіркового компонентів ОНП: ОК9 «Інноваційні та ресурсозберігаючі технології захисту довкілля» та ВБ1, ВБ2, ВБ4 формують компетентності у здобувачів, орієнтовані на розроблення інноваційні технології і заходи з мінімізації негативного впливу господарської діяльності на довкілля. В ОНП передбачені ОК7 «Новітні технології управління ризиками та екологічна безпека» та ВБ3, ВБ5, ВБ6, якими забезпечується здатність ідентифікувати загрози екологічній безпеці на різних рівнях та оцінювати екологічні ризики антропогенної діяльності. Зміст ОНП передбачає оволодіння методами збирання, оброблення та інтерпретації результатів наукових досліджень та їх графічної візуалізації. Відповідно навчальний план підготовки за ОНП містить усі необхідні складові для забезпечення відповідності предметної області (<https://surl.lt/yvuncc>). Обов'язковою компонентою ОНП є педагогічна практика (ОК10), для формування набувають навичок організації і здійснення освітнього процесу у сфері ТЗНС, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення. При детальному дослідженні ОНП в предметній області встановлено, що кожен освітній компонент обговорено та обґрунтовано академічною та професійною спільнотою.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів визначається у "Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії" (<http://surl.li/wilk>), "Положенні про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін" (<http://surl.li/wilm>), "Положенні про порядок реалізації здобувачами вищої освіти (наукового ступеня) та працівниками НУПП права на академічну мобільність" (<http://surl.li/uzae>). Індивідуальна освітня траєкторія забезпечується через низку інструментів, що дозволяють адаптувати навчання до наукових інтересів аспіранта. Ключовими елементами є вільний вибір теми та проведення самостійного дослідження під керівництвом фахівця. Реалізується через індивідуальний план навчально-наукової роботи аспіранта, в якому визначаються зміст, обсяг та строки виконання ОНП, запланований строк захисту дисертації та вибіркові ОК. Навчальний процес регламентується індивідуальними планами роботи, які погоджуються з керівником і затверджуються вченою радою інституту. Навчальний план підготовки аспірантів включає вибіркові компоненти з Каталогу вибіркового дисциплін для здобувачів третього рівня вищої освіти (<https://surl.lu/caurln>): • дві загальноуніверситетські вибіркові дисципліни обсягом по 3 кредити ЄКТС кожна; • дві фахових вибіркового дисципліни обсягом по 3 кредити ЄКТС кожна. Загальний обсяг вибіркового компонента освітньо-наукової програми складає 12 кредитів ЄКТС, тобто 27,9% від загального обсягу ОНП. Вибіркова складова формується з майнорів – сукупності дисциплін непрофільної для здобувача освіти підготовки, та мейджорів – професійного блоку, дисципліни якого формують професійні компетентності здобувача. Аспірант самостійно обрає частину освітніх компонент, що відображено в ОНП, навчальному плані та індивідуальному навчальному плані аспіранта. Попередньо до етапу вибору дисциплін проводяться зустрічі з гарантом ОНП, ознайомлення із процедурою вибіркового, ознайомлення із робочими програмами дисциплін та їх обговорення. Протягом підготовки в аспірантурі здобувачі можуть вивчати позакредитні навчальні дисципліни, які не передбачені навчальним планом (на факультативах, семінарах, лекціях тощо) за погодженням із науковим керівником (відповідна заява здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії подається до відділу аспірантури за місяць до початку таких навчальних занять). Додаткові можливості для розвитку надає зовнішня академічна мобільність. Також здобувачі вищої освіти можуть здобувати неформальну освіту згідно положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://surl.li/bsagio>) Під час інтерв'ювання здобувачів освіти ЕГ отримала інформацію про те, що вибір дисциплін дійсно відбувається. Здобувачі здійснюють вибір відповідно до власних наукових інтересів та чітко розуміють процес індивідуального вибору дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка визначається "Положенням про організацію освітнього процесу" (<https://surl.lu/psopkr>), "Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії" (<http://surl.li/wilk>). Здатність застосовувати знання у практичній діяльності реалізується згідно Навчального плану денної (<https://surl.li/wotrnf>) та передбачає 198 год практичних та лабораторних занять з дисциплін ОНП. Практична підготовка забезпечується на практичних лабораторних і семінарських заняттях. Вивчення дисциплін професійної підготовки відбувається на кафедрі прикладної екології та природокористування, що сприяє набуттю таких компетентностей: ЗКО3, СКО1, СКО3, СКО5, та програмних результатів навчання РНО1, РНО4, РНО5, РНО6, РНО7 тощо. ОК передбачають виконання практико-орієнтованих завдань, розрахунків, використання прикладного програмного забезпечення, програм для розробки геоінформаційних систем та просторового аналізу (QGIS, v. 3.40.3). Інформація щодо навчально-лабораторної бази кафедри розміщена на сторінці: <https://surl.li/ymlib>. Освітня програма та навчальний план передбачають обов'язкове проходження науково-педагогічної практики (ОК 10) обсягом 3 кредити ЄКТС (90 год) в 6-му семестрі та спрямована на здобуття компетентності СКО2 та отримання РНО8. Мета педагогічної практики — оволодіння сучасними формами, методами й технологіями освітнього процесу у вищій школі, застосування теоретичних знань у викладацькій діяльності та розвиток професійно-педагогічної компетентності й творчого потенціалу аспірантів. Зміст практики передбачає викладацьку діяльність (підготовка здобувачів до викладання базових, професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності та засвоєння особливостей методик їх викладання),

організаційно-виховну діяльність (знайомство здобувача з організацією виховної та позааудиторної роботи в академічній групі) та науково-дослідну роботу (підготовка здобувача, як майбутнього науковця-дослідника, до написання дисертаційного дослідження). ОНП передбачається можливість упроваджувати результати дослідження на виробництві, в комунальних підприємствах, на територіях населених пунктів й громад, у лабораторіях, де реалізуються наукові розробки за держбюджетними і госпдоговірними темами, які виконуються кафедрою: <https://surl.li/rhziif> Можливість практичної підготовки та проведення науково-дослідної діяльності на підприємствах було підтверджено на зустрічі з представниками роботодавців, а саме Войціховська А. (Департамент охорони праці, екологічної та виробничої безпеки АТ "Укртранснафта"), Хоміч Л. (СП "Полтавська газонафтова компанія"), Козік Г. (ПрАТ "Природні ресурси"), Лебідь І. (Департамент екології та природних ресурсів Полтавської ОВА). Додатковими видами практичної підготовки є участь у конференціях з доповідями, у фахових семінарах, підготовка наукових статей, Під час спілкування із здобувачами встановлено високий рівень їх задоволеності компетентностями, набутими під час практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОНП дозволяє сформувати такі соціальні навички, як вміння працювати в команді, проявляти гнучкість та адаптивність, розвивати критичне мислення, формувати власну думку та публічно її висловлювати, уміння розв'язувати конфлікти тощо, шляхом вивчення обов'язкових освітніх компонентів: ОК1, ОК2, ОК3, ОК5. Серед ВК найбільш орієнтованими на формування soft skills є такі: "Психологічні практики в системі кадрового менеджменту", "Етика наукових досліджень", "Теорія і практика арттерапії в збереженні ментального здоров'я" (<https://surl.li/caurln>). Зазначені навички реалізуються у відповідних дисциплінах циклу загальної та професійної підготовки ОНП (ОК1- ОК6), під час науково-педагогічної практики (ОК10), виконання дисертаційної роботи та апробації результатів. У робочих програмах навчальних дисциплін зазначено форми і методи навчання, що формують soft skills. Наприклад, робоча програма ОК 4 передбачає формування таких soft skills, як здатність ефективно використовувати цифрові інструменти й програмне забезпечення в науково-дослідній діяльності, здійснювати пошук та опрацювання інформації. Розвинені комунікаційні, організаційні навички й уміння працювати в команді. Також soft skills навички здобуваються під час підготовки дисертаційної роботи та вивчення вибіркового загального дисциплін. Крім того, під час проведення практичних занять набуваються навички тайм-менеджменту. Розвиток soft skills також реалізується в ході активної участі аспірантів у презентаціях на наукових конференціях та семінарах, які допомагають вдосконалювати навички комунікації, презентації результатів досліджень, прийняття на себе відповідальності, а також роботи в команді. Формуванню soft skills також сприяють: участь аспірантів у волонтерській діяльності та акціях університету, у семінарах й конференціях (<http://surl.li/dfeaeu>, <http://surl.li/hbqtqy>, <https://surl.li/cotyeg>, <http://surl.li/tqrbyv>, <http://surl.li/fquqll>, <https://surl.li/rsudej>), де відбувається спілкування із стейкхолдерів та презентування своїх досліджень. Аспіранти залучаються до виконання робіт науково-дослідного та прикладного характеру, що виконуються кафедрою на госпдоговірній основі (<https://surl.li/fvtxjf>), до співпраці з міжнародними партнерами (Global Project «Support of the Export Initiative for Green Technologies», University of Natural Resources and Life Sciences Vienna (BOKU)) та територіальними громадами, що дозволяє ЗдВО отримати навички роботи в реальних суспільних умовах та формувати й виявляти лідерські якості. Таким чином, освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. Однак, ЕГ рекомендує розширити можливості розвитку soft skills для своїх здобувачів вищої освіти та викладачів за рахунок реалізації можливостей неформальної освіти.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Відповідно до "Положення про організацію освітнього процесу в Університеті" (<http://surl.li/nflhjj>), "Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії" (<http://surl.li/wilk>). навчальний час здобувача вищої освіти визначається кількістю облікових одиниць часу, відведених для засвоєння освітньої програми відповідного рівня вищої освіти. Загальний обсяг ОНП – 43 кредити (1290 год): 400 год – аудиторні (33%), самостійна робота – 800 год (67 %). Лекційні заняття складають 50,5% від кількості аудиторних занять. Таке навантаження дозволяє працювати над науковими дослідженнями протягом усього періоду навчання. Спрямованість і наповненість дисциплін орієнтовані на розвиток усвідомленого сприйняття матеріалу аспірантами. Навчальний рік становить 2 семестри. Теоретичне навчання триває 3 роки Перший рік – гуманітарні, базисні компоненти (13 кредитів) та обов'язкова компонента професійної підготовки (3 кредити), другий рік – гуманітарні, базисні (6 кредитів), вибіркові компоненти професійної підготовки (6 кредитів) і вибіркова компонента загальної підготовки (3 кредити), третій рік – обов'язкові компоненти професійної підготовки (6 кредитів), вибіркова компонента професійної підготовки (3 кредити) і педагогічна практика (3 кредити). Обсяг ОНП (у кредитах ЄКТС), який відводиться: на обов'язкові освітні компоненти – 31, з них: загальної підготовки – 19, професійної підготовки – 12; на вибіркові освітні компоненти – 12, з них: загальної підготовки – 6, професійної підготовки – 6. Загальні вимоги до організації СРС, співвідношення обсягів аудиторного навантаження аспірантів та самостійної роботи за дисциплінами ОНП регулюється "Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті" (<http://surl.li/nflhjj>), "Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії" (<http://surl.li/wilk>). Результативність самостійної роботи аспірантів оцінюється при проміжному та підсумковому контролі. Для підвищення ефективності самостійного освоєння матеріалу використовується веб-середовище Moodle. Обсяги навчальних дисциплін (освітніх компонент) визначаються шляхом врахування рекомендацій стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти. Розподіл обсягів ОП у частині освітніх компонентів згідно з аналізом її структури та змісту є цілком реалістичним.

Дисципліни, яким було б присвоєно недостатню кількість кредитів – відсутні. Здобувачі освіти мають широкі можливості вільного планування самостійної роботи.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Весь освітній процес є практикоорієнтованим. Ключовою складовою ОНП є проходження у 6 семестрі педагогічної практики (ОК10), яка реалізується після циклу дисциплін професійної підготовки (ОК7, ОК8, ОК9) та спрямована на набуття здобувачами вищої освіти досвіду педагогічної діяльності та навчально-методичного забезпечення викладання фахових дисциплін. ОК2 і ОК3 передбачають тільки практичні заняття, за рахунок чого поглиблюється підготовка академічною українською та іноземною мовою, що сприяє здатності кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях та у педагогічній діяльності. Для викладання вибіркового компонента задіяні НПП з досвідом практичної діяльності в природоохоронній галузі (Ілляш О.Е., Смоляр Н.О.). Кафедра співпрацює з РАЕВ, СП «Полтавська газонафтова компанія», з Департаментом екології та природних ресурсів ПОВА та іншими організаціями (<http://surl.li/vjzozm>, <http://surl.li/dyvnxv>, <http://surl.li/bftfij>, <http://surl.li/fquqll>, <http://surl.li/tqrbv>, <https://surl.lu/nlmgyc>, <https://surl.li/nkthbi>), що посилює реалізацію практикоорієнтованості ОНП. У НУПП діє Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти та фахової передвищої освіти (<https://surl.li/dorgwy>). За даною ОНП дуальна форма освіти не застосовувалася.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Університет активно інтегрує Цілі сталого розвитку (ЦСР), що визначені в Стратегії сталого розвитку університету, яка затверджена рішенням Вченої ради університету 29.08.2025 року, протокол № 12, в освітню діяльність (<https://surl.li/ikhbhu>). ОНП забезпечує здобуття навичок і компетентностей, які є ключовими для досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 р. Переважна більшість ОК є орієнтованими на досягнення цілей сталого розвитку: ОК5 – забезпечення всеохопної і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх (Ціль 4); ОК1 включає вивчення соціально-політичних аспектів, що дозволяє здобувачам освіти брати участь у скороченні нерівності всередині країн та між ними (Ціль 10); ОК6 спрямована на сприяння поступальному, всеохопному і сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх (Ціль 8); ОК9 спрямована на забезпечення доступу до недорогих, надійних, стійких і сучасних джерел енергії (Ціль 7). На досягнення глобальних цілей сталого розвитку спрямовані і вибіркові освітні компоненти: ВБ1 спрямована на захист та відновлення екосистем суші та зупинку процесу втрати біорізноманіття (Ціль 15); ВБ2 спрямована на забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст, інших населених пунктів (Ціль 11); ВБ6 спрямована на забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва (Ціль 12) та інші. Тематика науково-дослідних робіт враховує міжнародний досвід і новітні досягнення в галузі і забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1 - 2.9. Обсяг ОНП та окремих ОК відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм, має чітку структуру; ОК становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності ТЗНС, передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, практичну підготовку та самостійну роботу, набуття аспірантами соціальних навичок (soft skills). Позитивною практикою є чітко визначена система перегляду освітньої програми, широке коло залучених до обговорення стейкхолдерів та тісна співпраця з роботодавцями. Постійно діюча школа гарантів та її систематична робота створює стійку основу для систематичної роботи з ОНП та підвищувати якість освітньої діяльності. Враховуючи вищезазначене ЕГ вважає відповідність критерію 2 рівню В.

Недоліки

Відсутня практика реалізації форм неформальної освіти для розвитку soft skills для здобувачів вищої освіти

Рекомендації

До початку 2026-2027 навчального року розробити програму заходів, спрямованих на розвиток soft skills для здобувачів вищої освіти та викладачів за рахунок реалізації неформальної освіти та участі волонтерських екологічних проєктів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Загальні вимоги щодо підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні визначаються " Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»" (<https://surl.li/nwwucs>), затверджене рішенням Вченої ради Університету від 30.04.2024. (протокол № 3). Порядок реєстрації на ЄВІ, правила прийому, інструкції щодо подання заяв для вступу в аспірантуру, графік вступних іспитів в аспірантуру, обсяги державного замовлення, програми вступних випробувань, перелік документів для вступу в аспірантуру, результати вступних випробувань розміщуються на офіційному сайті Університету на сторінці Вступ в аспірантуру (<https://ipkvk.kname.edu.ua/aspirantura/vstup-do-aspirantury>) та у Правилах прийому до аспірантури (<https://bitly.cx/TinU8>). Вступні випробування здійснюються з іноземної мови, фахового та додаткового вступного екзамену (<https://surl.li/jvryhx>) для осіб з відповідним рівнем освіти за іншою спеціальністю. Правила прийому на навчання за ОНП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті університету.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

У Правилах прийому на навчання та вимогах до вступників відображено особливості програми, а саме те, що навчання забезпечує отримання достатніх знань і практичних навичок зі спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища». Прийом до аспірантури проходить у формі фахових вступних випробувань за Програмою вступного іспиту до аспірантури (<https://surl.li/rwuft>). Програма фахових вступних випробувань переглядається гарантом ОНП кожен рік з врахування пропозицій фахівців випускової кафедри та затверджується разом із Правилами прийому. Фахове вступне випробування складається з тестової перевірки знань абітурієнтів, яка охоплює наступні дисципліни: "Метеорологія і кліматологія", "Техноекологія", "Нормування антропогенного навантаження на природне середовище", "Екологічна безпека", "Природоохоронне управління", "Управління відходами", "Рациональне використання водних ресурсів", "Процеси та апарати захисту атмосфери", "Урбоекологія", "Екологічний менеджмент і аудит", "Методологія і організація наукових досліджень", "Технології захисту довкілля". Екзаменаційні тести складені з урахуванням особливостей ОНП. Тестові завдання мають закриту форму й містять чотири варіанти відповідей, серед яких лише одна – вірна. Загальна кількість тестових завдань складає 45. Отже, програма фахового вступного іспиту відображає особливості ОНП і за змістом відповідає предметній області спеціальності 183 "ТЗНС". Документи є у вільному доступі та прозорі для розуміння. Проте в програмі вступного іспиту до списку літератури, що рекомендовано для підготовки, доцільно додати сучасні джерела та інтернет-ресурси.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюються "Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти, здобувачами наукового ступеню та працівниками Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» " права на академічну мобільність (<https://surl.li/wextgj>) Перезарахування відповідних критеріїв здійснюється на основі ЄКТС, порівняння змісту та обсягу навчального навантаження в межах програми академічної мобільності ґрунтується на зіставленні результатів навчання. Перезарахування опанованих компонентів ОП та кредитів ЄКТС або відповідних компетентностей і результатів навчання здійснюється на підставі наданої здобувачем вищої освіти академічної довідки або документа про вищу

освіту з переліком результатів вивчення навчальних дисциплін (освітніх компонентів), кількістю годин і кредитів ЄКТС та інформацією про системи оцінювання досягнень здобувача вищої освіти, засвідченими в установленому порядку в закладі вищої освіти, та звіту здобувача вищої освіти. Практика застосування такої норми у програмі відсутня.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<http://surl.li/farxxy>). Алгоритм визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти викладено на сайті: <https://surl.li/gbufoa> Здобувачі вищої освіти мають доступ до неформальної освіти через платформу Coursera for Campus, Edx, UdeMy (<http://surl.li/dkbaw>, <http://surl.li/dkbbg>). З процедурою визнання та переліком необхідних документів можна ознайомитися на сайті університету (<https://nupp.edu.ua/page/neformalna-osvita.html>). На даний момент за ОП відсутня практика визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній освіті. Однак дирекція ННІНГ, гарант, НПП в межах окремих дисциплін систематично інформують аспірантів про такі можливості. Як результат інформування в рамках даної ОП в 1 семестрі 2025-2026 навчального року: аспіранти Козлов В., Корнієнко Р. (2 рік навчання) пройшли навчання за програмою курсу «Наука+ШІ. Нова парадигма», аспіранти Козлов В., Ганошенко Г., Серга Т. пройшли навчання за програмою курсу «Академічна доброчесність в університеті» з отриманням відповідних сертифікатів (<https://nupp.edu.ua/page/no-183-tznsasp.html>). Це створює можливості для подальшого застосування процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, вже у наступних навчальних семестрах.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритерем 3.1, 3.3. В той же час, наявні певні слабкі сторони за критеріями 3.2, 3.4, які не є суттєвими. Враховуючи сильні сторони ОПП, експертна група робить висновок, що ОП "Технології захисту навколишнього середовища" за критерієм 3 відповідає рівню В.

Недоліки

1. В програмі вступного іспиту на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 183 "Технології захисту навколишнього середовища" списку літератури, яка рекомендована для підготовки, доцільно додати сучасні джерела та інтернет-ресурси. 2. Відсутність фактів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Рекомендації

1. Гаранту ОП Степовій О. в програму вступного іспиту на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 183 "Технології захисту навколишнього середовища" на 2026-2027 навч. рік додати сучасні джерела та інтернет-ресурси. 2. Завідувачці кафедри прикладної екології та хімії Ілляш О. до початку 2025-2026 навчального року проаналізувати різні можливості та форми неформальної та/або інформальної освіти та особливості їх визнання на ОП. Розробити план заходів щодо популяризації неформальної та/або інформальної освіти у Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Організація освітнього процесу чітко регламентована Положенням про організацію освітнього процесу <https://surl.li/kaokqd> та відповідає Законам України «Про освіту» і «Про вищу освіту». Обсяг освітньої складової програми становить 43 кредити ЄКТС, що повністю відповідає нормативним вимогам Стандарту вищої освіти <https://surl.li/xtuonf> для третього рівня (30-60 кредитів). Мовою викладання є державна мова, при цьому нормативними документами передбачено припинення використання джерел інформації держави-агресора. Методи та технології викладання зміщені з репродуктивних на евристичні, дослідницькі та інтерактивні (проблемно-орієнтоване навчання, метод імітаційного моделювання, метод «експертної оцінки», брейнстормінг), що повною мірою відповідає специфіці підготовки докторів філософії (8-й рівень НРК). Студентоцентрикований підхід є стратегічним пріоритетом ЗВО та матеріалізується через забезпечення гнучкості індивідуальних освітніх траєкторій. Аспірантам гарантується право вільного вибору дисциплін обсягом 12 кредитів ЄКТС (понад 27% від освітньої складової), при цьому діє система «широкого вибору» із загальноуніверситетських та інститутських каталогів. Принципи академічної свободи забезпечуються Статутом та Кодексом академічної доброчесності <https://surl.li/mxizdx> : викладачі мають свободу у виборі інноваційних форм викладання та наповненні змісту курсів, а здобувачі вільні у виборі тем досліджень та форм навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

В університеті діє комплексна цифрова екосистема «Е-університет», яка забезпечує стовідсоткову доступність і прозорість інформації. Робочі програми навчальних дисциплін (РПНД) та силабуси обов'язково розробляються та затверджуються до початку навчального року. Інформація є вільно доступною через декілька каналів: офіційний вебсайт, електронну бібліотеку, платформу дистанційного навчання Moodle та автоматизовану систему управління (АСУ), де кожен аспірант має персональний електронний кабінет. Критерії оцінювання відзначаються високим рівнем деталізації: застосовується 100-бальна накопичувальна система, де чітко розписані рубрики оцінювання для кожного виду робіт. Здобувачі можуть відстежувати накопичення балів у режимі реального часу, а вся необхідна інформація доводиться до них гарантом на організаційних зборах та викладачами на перших заняттях.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Інтеграція науки та інновацій в освітній процес інституціоналізована на стратегічному рівні <https://surl.li/olkdprv> (Стратегічна ціль №4). Кожен освітній компонент підпорядкований меті формування самостійного дослідника. Такі обов'язкові дисципліни, як «Методологія системного підходу до наукових досліджень...» та «Управління науковими та інноваційними проектами», формують потужний інструментальний базис для написання дисертації. Поєднання навчання і досліджень реалізується на практиці через пряме залучення аспірантів до виконання міжнародних грантів (зокрема, спільних проєктів з австрійським університетом ВОКУ та німецьким товариством GIZ), а також до госпдоговірних тем на замовлення бізнесу. Обов'язковою є публічна апробація досліджень: участь у міжнародних конференціях (наприклад, «Екологія. Довкілля. Енергозбереження») <https://surl.li/mnefdx> та публікація результатів у виданнях, що індексуються Scopus та Web of Science.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Процедура періодичного перегляду ОНП та оновлення освітніх компонентів відбувається щорічно і регламентується системою управління якістю ISO 9001:2015. Останнє масштабне оновлення відбулося у 2024 році. Драйверами оновлення стали потреби повноенної відбудови - введення вибіркового курсів з практик циркулярної економіки та просторового планування територій; власні наукові дослідження викладачів, наприклад, професорка О.В. Степова імплементувала результати власних досліджень моделювання екологічних ризиків нафтогазового комплексу в дисципліну «Новітні технології управління ризиками...», а доценти О.Е. Ілляш та В.І. Бредун інтегрували результати міжнародного дослідження ресурсового потенціалу відходів (спільно з ВОКУ) <https://surl.li/imxqni> у фахові дисципліни; міжнародне стажування: міжнародний досвід викладачів (зокрема у Варненському університеті менеджменту, проєктах DAAD, Erasmus+) конвертується у вдосконалення силабусів та дидактичних інструментів. Зворотний зв'язок від здобувачів та стейкхолдерів (РАЕВ, профільні підприємства) також слугує основою для оновлення змісту.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація є однією з ключових стратегічних цілей ЗВО (Ціль №5) <https://surl.li/olkdpr>. Вона реалізується через мовну підготовку - обов'язкова дисципліна «Іноземна мова для академічних цілей» цілеспрямовано формує навички написання наукових статей та ведення академічної дискусії англійською мовою. Також передбачено право захищати дисертацію іноземною мовою. Також випускова кафедра має тривалу історію виконання спільних грантів (двостороння співпраця з Віденським університетом ВОКУ <https://surl.lt/imxqni>, Австрія; співпраця з GIZ, Німеччина; USAID). Аспіранти та викладачі беруть безпосередню участь у цих проєктах та реалізують програми академічної мобільності за кордоном. Забезпечено доступ до глобальних знань, зокрема, формування навичок роботи з міжнародними наукометричними базами (Scopus, Web of Science) є обов'язковим елементом підготовки, що стимулює публікаційну активність здобувачів на міжнародному рівні.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Організація навчання та викладання за ОНП «Технології захисту навколишнього середовища» повністю відповідає вимогам законодавства України та стандартам ESG 2015. Університет демонструє зрілий системно-управлінський підхід, що базується на принципах студентоцентрованості та академічної свободи. Навчання глибоко інтегроване у наукові та міжнародні проєкти кафедри. Підкритерії 4.1-4.5 є такими, що повністю відповідають критерію. Враховуючи вищезазначене ЕГ вважає відповідність критерію 4 рівню В. Позитивні практики: 1. Глибока імплементація результатів наукових досліджень НПП у навчальний контент, інтеграція «живих» емпіричних даних із реальних міжнародних та госпдоговірних проєктів (зокрема, з інвентаризації та переробки відходів спільно з австрійськими партнерами) у робочі програми фахових дисциплін. 2. Впроваджено ефективну цифрову екосистему управління освітнім процесом через концепцію «Е-університет» (АСУ, Moodle, персональні кабінети), що гарантує безперебійний 100% доступ здобувачів навчальних матеріалів. 3. Взаємодія зі стейкхолдерами, оперативне реагування на запити ринку праці та виклики повоєнної відбудови через введення актуальних вибіркової дисциплін (просторове планування, циркулярна економіка). 4. Міжнародна дослідницька діяльність, системне партнерство з ВОКУ (Австрія) та участь у програмах DAAD і Erasmus+, створює реальне міжнародне наукове середовище для здобувачів.

Недоліки

Суттєвих недоліків, які б перешкоджали досягненню програмних результатів навчання, не виявлено. Як зону для вдосконалення варто зазначити те, що наявний інституційний механізм визнання результатів неформальної освіти (через платформи Coursera, EdX) перебуває на початковому етапі практичного застосування здобувачами ОНП і потребує більшої формалізації та популяризації.

Рекомендації

1. Для розширення практики англійськомовного викладання та враховуючи наявне потужне міжнародне партнерство, до початку наступного 2025-2026 навч. року розробити програму поступово впровадження викладання окремих фахових дисциплін (повністю або частково) англійською мовою, щоб посилити підготовку аспірантів та дозволить залучати іноземних лекторів безпосередньо до аудиторних занять. 2. До початку 2025-2026 навчального року розробити та запропонувати аспірантам затверджений кафедрою рекомендаційний каталог масових відкритих онлайн-курсів (МООС) провідних світових університетів, сертифікати яких будуть гарантовано перезараховуватися як кредити вибіркової дисциплін або самостійної роботи.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Організація контрольних заходів в Університеті чітко регламентована Положенням про організацію освітнього процесу <https://surl.li/kaokqd> та Положенням про семестровий контроль <https://surl.li/lshper>. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою (з конвертацією у національну шкалу та шкалу ЄКТС), де до 50 балів відводиться на поточний контроль і до 50 балів – на підсумковий іспит чи залік. Умова допуску до підсумкового іспиту – накопичення мінімум 25 балів. Для кожного освітнього компонента розроблено робочі програми (РПНД) та силабуси, в яких наведено детальні матриці оцінювання (рубрики). Наприклад, чітко розписано шкалу за наявність орфографічних помилок або фіксовану вартість однієї правильної відповіді в тестах. Інформація про критерії доводиться до здобувачів на першому занятті та доступна у системі Moodle й особистих е-кабінетах. Здобувачі також проходять проміжну атестацію щодо виконання індивідуального плану наукової роботи двічі на рік у формі звіту на засіданні кафедри.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації. Ця форма повністю відповідає вимогам Стандарту вищої освіти зі спеціальності 183 для третього рівня <https://surl.li/xtuonf> (наказ МОН № 1427 від 23.12.2021). Програма успішно функціонує, про що свідчить наявність успішно захищеної дисертації (у «Львівській політехніці»). Щодо Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ): чинним законодавством України проведення ЄДКІ для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 183 не запроваджено. Відповідно, вимога щодо підтвердження результатів навчання через ЄДКІ не застосовується до цієї ОНП. На офіційному сайті Університету на сторінці Разові спеціалізовані вчені ради (<https://nupp.edu.ua/page/razovi-spetsializovani-vcheni-radi.html>) розташована інформація про публічний захист дисертації згідно чинного законодавства України.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила регламентовані низкою положень, що є у відкритому доступі на сайті ЗВО <https://surl.li/kaokqd>, <https://surl.li/lshper>. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується чіткими критеріями у РПНД та автоматизацією тестувань через платформу Moodle. Оцінювання наукової складової здійснюється колегіально на засіданнях кафедри, що виключає одноосібний вплив наукового керівника. Для запобігання конфлікту інтересів діє Антикорупційна програма, працює уповноважена особа та функціонує електронна і фізична «скринька довіри» (conflict@nupp.edu.ua). Процедура апеляції дозволяє здобувачу подати заяву в день оголошення результатів; для її розгляду створюється комісія, до якої обов'язково входять представники студентського самоврядування та Ради молодих вчених. Чітко визначено порядок повторного складання (дві спроби: викладачу, потім комісії) у разі отримання оцінки FX.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика академічної доброчесності базується на Кодексі академічної доброчесності та відповідних положеннях <https://surl.li/mxizdx> Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності <http://surl.li/xzqrce>, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти <http://surl.li/szyier>, Статут Університету <http://surl.li/mursug>. В університеті діє Комісія з питань етики та академічної доброчесності, наділена повноваженнями рекомендувати санкції до порушників. Як технологічний інструмент перевірки текстів (дисертацій, статей, звітів) на наявність запозичень використовується ліцензована система StrikePlagiarism. При цьому ЗВО застосовує дворівневий контроль: після автоматизованої генерації Звіту подібності (Similarity Report) остаточне рішення щодо наявності плагіату ухвалюється експертним шляхом на засіданні кафедри чи експертної комісії. ЗВО активно популяризує доброчесність через семінари та стимулює здобувачів проходити міжнародні курси (Coursera, EdX) з наукової етики.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Система контрольних заходів та оцінювання є прозорою, регламентованою та зрозумілою для здобувачів. До сильних сторін програми належить високий рівень цифровізації процесів оцінювання (доступність силабусів та журналів оцінок через електронні кабінети) та сформована інституційна культура академічної доброчесності, підкріплена використанням сучасних антиплагіатних інструментів. Процедури атестації відбуваються з дотриманням усіх вимог законодавства. Підкритерії 5.1-5.4 є такими, що повністю відповідають критерію. Враховуючи вищезазначене ЕГ вважає відповідність критерію 5 рівню В. Позитивні практики за критерієм: 1. Поєднання автоматизованої перевірки системою StrikePlagiarism з обов'язковим подальшим експертним обговоренням результатів фахівцями кафедри, що усуває ризики хибних звинувачень через легітимне використання специфічної термінології чи формул. 2. Обов'язкова присутність представників органів студентського самоврядування та Ради молодих вчених у складі апеляційних комісій, що гарантує незалежність розгляду конфліктних ситуацій. 3. Комплексне використання платформи Moodle та електронних кабінетів АСУ для забезпечення безперервного та прозорого доступу аспірантів до критеріїв оцінювання та накопичених балів.

Недоліки

Суттєвих недоліків, що підпадають під класифікацію критичних (коди 5.1.1, 5.1.2 тощо), не виявлено. Як зауваження слід відзначити, що наявна деяка уніфікація та надмірна загальність якісних дескрипторів оцінювання (рубрик) у робочих програмах (РПНД). Наприклад, формулювання для оцінки «Відмінно» («засвоїв основний теоретичний матеріал», «повні й міцні знання») є дещо загальними і не повною мірою віддзеркалюють саме дослідницьку та інноваційну специфіку компетентностей рівня доктора філософії. Також не вбачається доцільним «подрібнення» балів за окремі види робіт, наприклад, «1», «2».

Рекомендації

Рекомендується один раз на рік переглянути та адаптувати якісні дескриптори (матриці оцінювання) у силабусах та РПНД, змістивши акцент із «відтворення знань» на оцінювання здатності аспірантів генерувати нові ідеї, розв'язувати комплексні наукові проблеми та застосовувати авторські дослідницькі методики, що більшою мірою відповідає 8-му рівню НРК.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Забезпечення освітнього процесу здійснюється висококваліфікованими фахівцями. 100% залучених науково-педагогічних працівників (НПП) мають вчені звання та/або наукові ступені. Викладання дисциплін професійної підготовки та наукове керівництво здійснюють 3 доктори наук (наприклад, О.В. Степова, В.Ф. Фролов) та 5 кандидатів наук (наприклад, О.Е. Ілляш, Ю.С. Голік, В.І. Бредун). Усі викладачі відповідають кадровим вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (зокрема п. 38) за профілем закріплених за ними дисциплін. Застосовується ефективний міждисциплінарний підхід: до викладання циклу загальної підготовки залучені фахівці інших кафедр (філософії, українознавства, іноземних мов), кваліфікація яких (наприклад, доктор філософських наук Г.І. Савонова, кандидат філологічних наук І.В. Денисовець) релевантна для викладання відповідних дисциплін аспірантам.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного відбору чітко регламентовані «Положенням про порядок заміщення вакантних посад та обрання за конкурсом науково-педагогічних працівників» <https://surl.li/fkhqsx>. Процедура є відкритою для всіх осіб, які відповідають кваліфікаційним вимогам, незалежно від статі, віку, релігійних чи політичних переконань. Оголошення про конкурс та його умови оприлюднюються на офіційному сайті ЗВО. Ключовим механізмом

забезпечення професіоналізму є вимога щодо обов'язкового проведення претендентами відкритих навчальних занять, на які запрошуються здобувачі вищої освіти, інші викладачі та представники адміністрації. Це дозволяє комісії об'єктивно оцінити реальну педагогічну майстерність кандидата. Далі кандидатури обговорюються на засіданнях кафедр у присутності претендентів, а остаточне рішення ухвалюється Вченою радою.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Кафедра має системні зв'язки зі стейкхолдерами та потужними підприємствами нафтогазового комплексу (СП «Полтавська газонафтова компанія», ПрАТ «Природні ресурси», АТ «Укргазвидобування»), а також з Департаментом екології Полтавської ОВА та міжнародними організаціями (GIZ, BOKU) <https://surl.li/gosehd> ; <https://surl.lu/nlmguyq> . Професіонали-практики залучаються до реалізації освітнього процесу у формах гостьових лекцій, участі у науково-практичних конференціях, круглих столах та роботі екзаменаційних комісій. Серед залучених експертів — екологічний аудитор та віцепрезидентка РАЕВ Л.В. Хоміч, представники програми USAID АГРО З. Каневський та К. Резнікова, фахівчиня зі сталого розвитку Ю.О. Чухліб.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

У ЗВО діє комплексна система підтримки професійного розвитку. НПП регулярно проходять міжнародні стажування (наприклад, О.В. Степова у Варненському університеті менеджменту, Г.І. Савонова у Civitas University in Warsaw) та беруть участь у грантах (DAAD, Erasmus+, Horizon Europe). Зразковою є практика проходження НПП цільових виробничих стажувань безпосередньо на підприємствах видобувної галузі (наприклад, стажування доцентки О.Е. Ілляш у ТОВ «Фірма Мінерал»). Для розвитку майстерності реалізується внутрішній проект «Школа гаранта». Діє потужна система матеріального стимулювання: на основі щорічного рейтингування викладачі можуть отримувати надбавки до 100% посадового окладу <https://surl.lt/vzizy> .

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» сформував компетентний та потужний кадровий потенціал для успішної реалізації ОНП «Технології захисту навколишнього середовища». ЗВО демонструє прозорі процедури конкурсного відбору, всебічно стимулює професійний розвиток викладачів матеріально та створює умови для міжнародної та виробничої мобільності. Підкритерії 6.1-6.4 є такими, що повністю відповідають критерію. Враховуючи вищезазначене ЕГ вважає відповідність критерію 6 рівню В. Позитивні практики: 1. Інституціоналізована практика проведення відкритих занять як обов'язкова умова конкурсного відбору претендентів на посади НПП за участю студентів та керівництва. 2. Цільові виробничі стажування викладачів безпосередньо на профільних підприємствах реального сектору (напр., ТОВ «Фірма Мінерал»), що дозволяє оновлювати лекційний матеріал під реальні потреби галузі. 3. Дієва система рейтингування та фінансової мотивації, що передбачає суттєві надбавки (до 100% окладу) для викладачів і гарантів програм за високі показники у науковій та навчально-методичній роботі. 4. Високий рівень інтернаціоналізації кадрів завдяки залученню викладачів до виконання міжнародних науково-дослідних проєктів (спільно з Австрією, Німеччиною).

Недоліки

Суттєвих недоліків, які б перешкоджали реалізації програми, немає. Однак наявні окремі зони для вдосконалення. Залучення фахівців-практиків з реального сектору економіки наразі обмежується переважно гостьовими лекціями та консультативними функціями, без широкого офіційного працевлаштування їх за сумісництвом для регулярного викладання конкретних дисциплін. Наявний потенціал для посилення наукової складової (публікаційної активності) викладачів, які забезпечують загальнонаукові та педагогічні дисципліни циклу загальної підготовки, саме з акцентом на специфіку інноваційних методів педагогіки вищої школи..

Рекомендації

1. До початку 2026-2027 навчального року розробити програму заходів, спрямованих на розширення практик залучення професіоналів-практиків з реального сектору економіки не лише до гостьових лекцій, але й до регулярного викладання профільних та вибірково дисциплін на умовах офіційного працевлаштування за сумісництвом. 2. Завідувачці кафедр прикладної екології та хімії Ілляш О. один раз на рік проводити внутрішній

аудит профілю публікацій НПП, щоб стимулювати появу у них наукових праць, сфокусованих безпосередньо на сучасних інноваційних методах вищої школи та підготовці PhD. 3. До початку нового 2026-2027 навчального року розширити практику офіційного залучення провідних фахівців з підприємств-партнерів (екологічних аудиторів, керівників відділів охорони довкілля) у якості зовнішніх рецензентів на етапі попередніх захистів дисертацій.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

НУПП забезпечує ОНП інфраструктурними об'єктами, ліцензійним програмним забезпеченням, фінансовими та іншими матеріально-технічними ресурсами для досягнення визначеної мети, що було підтверджено протягом огляду МТБ та на зустрічах з представниками академічної спільноти, а саме: аудиторії оснащені мультимедійним обладнанням з безоплатним доступом до Інтернету по всім корпусам та гуртожиткам, комп'ютерні навчальні класи (ASUS, DELL, APPLE, LENOVO, SIEMENS) з ліцензованим програмним забезпеченням (Autodesk 3ds Max, Graphisoft Archicad, Autodesk Autocad), тематичні навчальні аудиторії випускової кафедри, бібліотека, студентське кафе, Центр Ветеранського розвитку (<http://surl.li/qmdjbc>) тощо. Для здобувачів доктора філософії працюють лабораторії з обладнанням для проведення наукових досліджень, а саме: лабораторії процесів і апаратів захисту атмосфери (циклони ЦН-15, СКЦН-34, зі зворотнім конусом, із водяною плівкою ЦВП; скрубер Вентурі; стружкосос тощо), комплексна навчально-науково-виробнича лабораторія, лабораторія опалення і вентиляції та нетрадиційних джерел енергії, лабораторія 3D моделювання та проектування, Науково-виробничий центр (газоаналізатор ОКІ 5М, ультразвуковий витратомір тощо) (<http://surl.li/lynjvt>, <https://surl.li/yndjxn>), тренінговий центр Wellsite Digital візуалізації тощо. Здобувачі навчаються очно, але мають всі можливості для віддаленої роботи, а саме: кабінет на платформі Moodle, доступ до науково-технічної бібліотеки, репозитарію наукових публікацій (доступу до публікацій НМБД Scopus, Science Direct тощо), особистий кабінет на платформі Е-університет. НУПП має розвинену інфраструктуру для всебічної підтримки фізичного та ментального здоров'я академічної спільноти, а саме: спортивні зали, майданчики з різними секціями та новим обладнанням, Центр освіти та піклування про дітей дошкільного віку за інноваційною системою «Mr.Leader» (<http://surl.li/qwmvz>), функціонує психоневрологічна навчальна лабораторія (використовують для занять та проведення відкритих бесід із підлітками та дітьми під час слідчих дій) та Скринька Довіри, мовні центри (україно-болгарський, україно-німецький, україно-британський тощо), конференц-зали, студентські гуртки та секції (<http://surl.li/kmxulw>), Музей науки з інтерактивними експонатами (<http://surl.li/asgpcck>), інтерактивний мультимедійний тир, відкритий простір "Open Air" зі сценою для проведення подій, більярдна зала, танцювальна зала, медичний пункт, Студентський науковий гурток кафедри прикладної екології та природокористування (<http://surl.li/ypanni>), гендерний центр (<https://surl.li/obqmpno>), бурийний майданчик (<http://surl.li/kcjskb>), простір від компанії ДТЕК (<http://surl.li/xcosox>) тощо. Протягом зустрічей з представниками академічної спільноти (Степова О., Ілляш О., Кривенко О, Кудряшов Г, Ландарєва Н., Серга Т. тощо) та огляді МТБ ЕГ впевнилась в наявності необхідної інфраструктури, фінансового забезпечення шляхом залучення державних та грантових коштів для роботи та розвитку даної ОНП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Протягом зустрічей з представниками академічної спільноти ЕГ отримала підтвердження про забезпечення доступу викладачів та здобувачів до інфраструктурних та інформаційних ресурсів, що необхідні для реалізації ОНП. На базі університету розташовано багато інфраструктурних об'єктів, наприклад, студентське містечко з 5 гуртожитками (<http://surl.li/fhgexd>), їдальня, бібліотека, пункт незламності (<http://surl.li/whpwxq>), сезонні аудиторії Open Space-простір (<http://surl.li/mxurxw>), центр освіти та піклування про дітей дошкільного віку Mr.Leader (<http://surl.li/qwmvz>), гендерний центр (<https://surl.li/obqmpno>), лабораторія психодіагностики та корекційної роботи, навчальні лабораторії, що забезпечують ОНП. Функціонує бібліотека в очному та онлайн форматі, академічна спільнота має доступ до необхідної інформації шляхом використання особистих кабінетів, соціальних мереж, сайту університету, що було підтверджено викладачами, здобувачами та представниками структурних підрозділів (Степова О, Ілляш О. тощо). Серед здобувачів Серга Т., Шара С., Корнієнко Р. повідомили, що отримують доступ до обладнання, мають можливість використовувати ресурси бібліотеки, безкоштовний Wi-Fi на території університету, комп'ютерні класи, отримують актуальну інформацію через соціальні мережі, сайт ЗВО та кафедри (<https://surl.li/урхесd>), а також завдяки тісній співпраці із викладачами та науковими керівниками. Протягом інтерв'ювання ЕГ не виявила жодних ознак про платність послуг, відсутність доступу до інфраструктури, інформаційних ресурсів або приміщень ЗВО. Академічна спільнота університету підтвердили, що всі ресурси, які

вони використовують під час освітнього процесу є безоплатними та у вільному для них доступі. Крім навчальних ресурсів здобувачі мають можливість використовувати додатково створене освітньо-виховне середовище, до якого входять навчально-спортивний комплекс зі спортивними командами (секціями), функціонують Центр культури і студентської творчості (<http://surl.li/onjvau>), центр хореографічного мистецтва, виставкова зала, про що розповів Кудряшов Г. Розвитку наукових інтересів сприяє робота наукових гуртків (<https://cutt.ly/OwCEN2Qf>), Музей науки (<http://surl.li/qwmwv>). Мультикультурність забезпечує діяльність центрів іноземних мов; музею історії університету. Соціальну підтримку надають студентське самоврядування; гендерний центр (<http://surl.li/jmxil>), профспілковий комітет студентів і аспірантів (<http://surl.li/diiwn>), юридична клініка (<https://cutt.ly/gwCEMJYe>). Університет реалізує проект Європейського інвестиційного банку на тему «Термомодернізація», що надає комфортні умови для навчання, проживання та провадження наукової діяльності академічної спільноти (<https://surl.li/pblmnpq>). Для моніторингу потреб й інтересів академічної спільноти обладнана скринька довіри, для інформування – соціальні мережі. Опитування здобувачів свідчать про високий рівень їх задоволеності створеним освітнім середовищем (<http://surl.li/gxvmai>; <https://surl.li/ghqxsj>).

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

НУПП задовольняє потреби академічної спільноти в розрізі забезпечення фізичного та ментального здоров'я, а саме: діє пропускна система турнікетів, відео-спостереження, система оповіщення, функціонують 9 укриттів загальною кількістю місць 5081, кожного року проводиться перевірка приміщень університету внутрішньою комісією та службою з надзвичайних ситуацій для визначення безпечності середовища та можливості проведення освітнього процесу (санітарні норми, пожежна безпека тощо), відпрацьовуються маршрути евакуації, системно проводяться інструктажі щодо дій під час НС, в гуртожитках встановлені броньовані двері, функціонує Волонтерський штаб (<http://surl.li/pzgfjb>), «Студентський Хаб», «Пункт Незламності» (<http://surl.li/nmcprfd>), Психологічна служба (Мартиненко А., Белянський О., Кривенко О.). Під час повітряної тривоги навчальний процес продовжується в обладнаних для цього укриттях, де достатньо кількості місць для всіх бажаючих. Протягом зустрічей з академічною спільнотою (Серга Т., Степова О. тощо) ЕГ впевнилась в зацікавленості університету до всебічної підтримки, проведенню заходів щодо дій при різних життєвих ситуаціях, надані телефонів гарячої лінії, інструкцій на випадок криз (<https://surl.li/murwjuv>), проведені заходів направлених на підтримку ментального здоров'я людей, як в рамках роботи ЗВО та і у межах Всеукраїнської програми «Ти як?», Психологічна служба системно проводить заходи для здобувачів та викладачів (<https://surl.li/wttkym>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

НУПП забезпечує всебічну підтримку здобувачів ОНП, яка впроваджується через відділ аспірантури (<http://surl.li/dihlg>) та ґрунтується на індивідуальній взаємодії, що було підтверджено протягом зустрічей (Бабець В., Серга Т., Мирошніченко А., Чупайда Д., Степова О. тощо). Організаційна підтримка відбувається через Департамент забезпечення якості вищої освіти, раду молодих вчених (<https://surl.li/yuzwna>), наукове товариство здобувачів вищої освіти, аспірантів... (<https://surl.gd/xqfola>), інформаційна підтримка відбувається через сайт ЗВО та кафедри (<https://surl.li/zrytgv>), сайт дистанційної освіти (<https://surl.li/fbxxnr>), Е-університет (<https://surl.li/akoyox>). Соціальна й психологічна підтримка здійснюється через профспілковий комітет студентів та аспірантів із залученням органів студентського самоврядування (<https://surl.li/nwphae>), ради молодих вчених та наукового товариства здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів і молодих вчених, що забезпечує здобувачам захист їх прав та інтересів, надає можливість долучитися до соціальної діяльності, різноманітних комунікативних активностей, а також через психологічну службу Університету. В НУПП проводиться моніторинг рівня задоволеності здобувачів різними видами підтримки шляхом їх опитування, зокрема яке проводить психолог: (<https://surl.lt/upwyul>, <https://surl.li/ghqxsj>). Здобувачі та викладачі отримують інформаційну підтримку від структурних підрозділів університету, наприклад, відділу аспірантури та докторантури, студентського самоврядування, деканатів факультетів та гаранта ОНП. Вся актуальна освітньо-наукова та організаційна інформація наведена на стендах університету, сайті, та поширюється в усних бесідах та соціальних мережах (<https://surl.li/kfqkyo>, <https://surl.lt/lazmkw>, <https://surl.lt/cmtvie>). Наукові керівники всебічно підтримують здобувачів на шляху відтворення дослідів, підготовці публікацій, оформлення та захисту дисертаційного дослідження про що наголошували викладачі та здобувачі протягом інтерв'ювання.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

НУПП створює умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, про що ЕГ впевнилась протягом огляду МТБ та зустрічей зі здобувачами, а саме: корпуси обладнані пандусами і системою звукового оповіщення, встановлені кнопки виклику охорони на вході до ЗВО прокладено пішохідні шляхи по території внутрішнього дворику до всіх навчальних корпусів з урахуванням потреб ММГ (ширина, ухили, тип покриття),

виконано ремонт асфальтобетонного покриття й улаштування пандусних з'їздів, укладено тактильну плитку на входах та організована мобільна виставка «Тактильна екскурсія» для безбар'єрного доступу до об'єктів матеріальної культурної спадщини, працює центр ветеранського розвитку, підготовлена таблиця Брайля, обладнано окремими універсальними кабінами туалети для МГН на 1-у поверсі корпусу Ц, корпусу Ф та біотуалет для МГН в корпусі Ц, обладнано окреме паркувальне місце тощо (<http://surl.li/xqynyt>). Окрім інфраструктурних можливостей, розвинуті засоби для організації освітнього простору в системі дистанційного навчання (<https://surl.li/agnegu>) та можливість дистанційно використовувати бібліотеку, що забезпечує належні умови для реалізації права на освіту, також проводяться заходи, які підкреслюють важливість кожної людини в освітньому середовищі, наприклад, Національний тиждень безбар'єрності (<https://surl.li/ttoyxb>) Чемпіонат області з настільного тенісу серед осіб з інвалідністю та ветеранів війни (<https://surl.li/bahhpi>) тощо. НУПП проводить політику гендерної рівності та недопущення дискримінації, що підтверджено керівництвом, структурними та допоміжними підрозділами, викладачами та здобувачами університету (Флонич О., Степова О., Серга Т., Бабець В. тощо).

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В університеті діє ряд нормативних документів, що регулюють відносини стосовно антикорупційної політики, процедур реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, а саме: Закон України «Про запобігання корупції», «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Національному університеті Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<http://surl.li/dihuz>), Положення про студентське самоврядування (<https://surl.li/oaonfi>), Кодекс академічної доброчесності та корпоративної культури (<http://surl.li/gntznw>), «Антикорупційна програма Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»» (<http://surl.li/xpnlyc>) тощо. ЕГ впевнилась, що діяльність ЗВО спрямована на запобігання конфліктним ситуаціям та орієнтована на максимальну відкритість у спілкуванні з усіма учасниками освітнього процесу, академічна спільнота має право та знає, як звернутися до керівництва Університету зі скаргою (письмово, усно або через електронний ресурс (rector@nupp.edu.ua), через скриньки довіри електронну або розміщену у вестибюлі ЗВО та в дирекції ННІНГ) (Бабець В., Серга Т., Шара С., Бабець В., Манжалій К. тощо). Активну участь у проведенні політики університету щодо запобігання та протидії дискримінацій, домагань, булінгу та конфліктів приймає Психологічна служба, яка надає консультації або допомогу в разі будь-яких форм фізичного або психічного насильства (<https://surl.li/gbkbup>) і здійснює періодичний моніторинг через проведення анкетувань, також органи студентського самоврядування розповсюджують інформацію серед здобувачів, контактують з представниками структурних та адміністративних підрозділів. На базі університету працює уповноважений з антикорупційної діяльності (Павлукін Д.) (<https://surl.li/kcihr>), який підтвержив протягом зустрічей проведення заходів щодо запобігання та виявлення корупційних проявів, з 2021 року в університеті не було зафіксовано жодних випадків порушення антикорупційної політики. В ЗВО функціонує Гендерний центр, проводяться різні заходи, наприклад: Інтерактивний «День спільноти: СенсоТека. Ти як?» у Полтавській політехніці; фокус на ментальне здоров'я; День спільноти в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»; Арттерапевтичне заняття в межах міжнародного проекту Erasmus+ KA220-ADU "TRUST" тощо (<https://surl.li/ucqovm>). Під час зустрічі з гарантом було розглянуто питання щодо конфлікту інтересів, через виявлення родинних зв'язків Степової О. та здобувача Степового Є., про те ЕГ було повідомлено, що керівництво університету відомо про дану ситуацію, було написано заяву про зобов'язаність не брати участь в викладанні дисциплін, голосуваннях та інших процедурах, які можуть бути порушенням антикорупційної діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ відзначає достатнє матеріально-технічне забезпечення високий рівень освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти під час провадження освітньої та наукової діяльності, запроваджено чітку та дієву систему щодо вирішення конфліктних ситуацій. Взірцевою практикою є реалізація проекту Європейського інвестиційного банку на тему «Термомодернізація», що надає комфортні умови для навчання, проживання та провадження наукової діяльності академічної спільноти. Взірцевою практикою є широкий перелік обладнання та споруд, які використовують під час навчального процесу за даною ОНП, наприклад, працюючі циклони ЦН-15, СКЦН-34, із зворотнім конусом, із водяною плівкою ЦВП; скрубер Вентурі; стружкосос тощо. Взірцевою практикою є функціонування комп'ютерних навчальних класів (ASUS, DELL, APPLE, LENOVO, SIEMENS), Центру освіти та піклування про дітей дошкільного віку, що працює за інноваційною системою «Mr.Leader», Центру Ветеранського розвитку та Юридичної клініки. Взірцевою практикою є наявність інноваційного сучасного простору відкритого компанією ДТЕК Нафтогаз та багатofункціонального бурового майданчику зі справжньою буровою установкою, які використовуються під час реалізації ОП. Позитивною практикою є наявність на базі Студентського Хабу Пункту Незламності, відкритий для всіх бажаючих, а також функціонування 9 укриттів. Взірцевою практикою є наявні розширені можливості для осіб з особливими потребами при використанні приміщень університету (пандуси, кімнати гігієни тощо). Зважаючи на вищевказані сильні сторони та взірцеві практики експертна група дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню А за Критерієм 7.

Недоліки

Недоліки не виявлені, в межах нинішніх умов ОНП за Критерієм 7 є такою, що повністю задовольняє потреби здобувачів та викладацького складу Національного університету «Полтавська Політехніка ім. Юрія Кондратюка».

Рекомендації

Протягом 2026-2027 н.р. керівництву та гаранту ОНП розширити перелік обладнання для освітньо-наукової діяльності здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

В НУПП процедури стосовно ОНП регламентуються положеннями в яких відображено загальні відомості, нормативно-правова база організації освітнього процесу, порядок розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП, а саме: Про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка (<http://surl.li/nflhjj>); Про освітні програми в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<http://surl.li/kxmuvc>); Про гаранта освітньої програми Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://surl.li/ujamii>); Про внутрішню систему забезпечення якості освіти Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://surl.li/fyalcz>). Не пізніше ніж за 1 місяць до розгляду, оприлюднюється у відкритому доступі проект ОНП для ознайомлення всім зацікавленим сторонам, збору відгуків, рекомендацій та пропозицій із зазначенням строку прийняття відповідних документів (<https://surl.li/nulyru>), після гарант, як керівник РПГ представляє проект освітньої програми: на засіданні кафедри прикладної екології та природокористування; на засіданні навчально-методичної комісії ННІНГ; на засіданні вченої ради ННІНГ. Перегляд та удосконалення ОНП відбувається щороку, що включає: реалізацію щосеместрового проведення опитування щодо задоволеності якістю освітньої складової ОП (<http://surl.li/gxvmai>); залучення зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів тощо. Оновлена ОНП затверджуються Вченою радою університету і вводяться в дію наказом ректора та оприлюднюються на сайті університету (<http://surl.li/zdjtyh>). Стейкхолдери беруть активну участь у покращенні ОНП за рахунок опитувань, особистих бесід з представниками ЗВО, в рамках проведення різних наукових заходів, гостьових лекцій, робочих зустрічей, в рамках науково-практичної конференції (<https://surl.li/xkpnfc>), онлайн-зустрічі із стейкхолдерами (23.02.2024, <http://surl.li/tiyyjs>), а саме: Хоміч Л. (СП «Полтавська газонафтова компанія»), Лебідь І. (Департамент екології та природних ресурсів ПОВА), Чугай А. (Одеський національний університет імені І.І. Мечникова), Козік Г. (ПРАТ «Природні ресурси»), Ткаченко Т. (КНУБА), Мальований М. (НУ «Львівська політехніка»). В останній редакції ОНП: уточнено мету, орієнтацію, основний фокус та особливості ОНП, які узгоджені із переліком загальних і фахових компетенцій та результатів навчання; зкореговано структурно-логічну схему; у цикл вибіркових дисциплін професійної підготовки запроваджено освітні компоненти, що підсилюють hard skills: ВБ2 «Теорія і практика просторового планування територій» (роботодавці Хоміч Л., Лебідь І., Іващенко Т., Войціховська А. тощо), ВБ6 «Практики циркулярної економіки та сталого управління виробництвами» (здобувачі Серга Т., Шара С.). До процесу покращення ОНП заохочені всі учасники академічної спільноти, що було відмічено ЕГ протягом зустрічей (Максименко О., Степова О., Серга Т., Мальований М., Лукаш О., Некос А., Ілляш О. тощо).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

НУПП дотримується процедури залучення здобувачів до покращення ОП, прямо та через Студентське самоврядування, що було підтверджено на зустрічах ЕГ, а саме: проходженням добровільного анкетування (2 рази на рік), шляхом спілкування з гарантом ОНП та участі в обговореннях на засіданнях кафедри (<http://surl.li/gxvmai>). Результати опитування здобувачів (Савельєва А., Тягній Л., Галактіонов М. тощо) показали високий рівень задоволеності освітньою складовою ОНП, але ними були внесені пропозиції щодо вдосконалення ОНП, а саме: актуалізувати перелік дисциплін, спрямованих на розвиток професійних навичок (hard skills), та включити у зміст ОК професійного спрямування тематики, орієнтовані на актуальні питання захисту довкілля в рамках євроінтеграційного процесу, що враховано шляхом введення відповідних тематик в ОК7, ОК9 та ВБ3 й введенням нової ВБ6 тощо. Аспіранти даної ОНП (Серга Т., Шара С.) запрошуються на засідання кафедри ПЕтаП для сумісного

із НПП обговорення освітнього процесу, змісту освітніх компонент та підтвердили протягом зустрічей, що вносили свої пропозиції щодо ОНП та бачать результат їх впровадження. НУПП веде тісну співпрацю із органами Студенського самоврядування (Загальні відкриті збори студентів Університету, Студентське віче, Студентський парламент Університету, Студентські ради інститутів (факультетів, коледжів), Студентські ради гуртожитків, Контрольно-ревізійна комісія), які працюють згідно з Положенням про студентське самоврядування (<http://surl.li/lwoaod>) та представляють інтереси здобувачів, як члени Вченої ради університету (<http://surl.li/suurpg>) та Вченої ради ННІНІГ, на яких відбувається обговорення та затвердження ОНП (Бабець В., Мирошниченко А., Манжалій К. тощо).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці безпосередньо та через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду ОНП, шляхом особистої комунікації із представниками університету, проходженні опитувань, наданні відгуків під час громадського обговорення (<http://surl.li/fremim>), рецензуванні тощо. До обговорення ОНП були долучені представники: Департаменту екології та природних ресурсів (Лебідь І.), Департаменту будівництва, містобудування і архітектури, житлово-комунального господарства та енергетики ПОВА (Рева Е.), СП «Полтавська газонафтова компанія» (Хоміч Л.); ПрАТ «ПРИРОДНІ РЕСУРСИ» (Козік Г.); Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ) (Перетятко П.). Результати громадського обговорення ОНП та зустрічей розглядаються на засіданнях науково-методичного семінару кафедри (протокол №6-а від 05.03.2024), що дозволяє вносити зміни та оновлення змісту ОП, а саме: 1) розширені тематики в ОК професійної підготовки, орієнтовані на організаційно-технічні рішення у галузі захисту довкілля та їх регіональні особливості (Лебідь І.В., Хоміч Л.В.); 2) вносяться поетапні зміни у структуру циклу вибіркових дисциплін професійної підготовки (Іващенко Т.Г., Войціховська А.С., ін); 3) в рамках практичних занять (ОК7, ОК9) конкретизували і розширили завдання, задля врахування природоохоронної проблематики місцевого рівня (Рева Е.). Протягом зустрічей ЕГ отримала підтвердження, що роботодавці та стейкхолдери залучені до перегляду ОНП, мають бажання впливати на освітньо-науковий процес та чекають випускників в якості працівників після випуску (Лебідь І., Трохименко Г., Хоміч Л., Мальований М., Козік Г., Чугай А. тощо).

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В ЗВО на регулярній основі відслідковується кар'єрний шлях та траєкторії працевлаштування випускників, зокрема даної ОНП, підтримання контактів із ними для подальшого їх залучення до процедур оновлення, моніторингу освітніх програм кафедри, науково-дослідної діяльності тощо. За цієї ОНП на базі університету ще не було випусків, але здобувачка (Максюта Н.) переведилась до іншого ВНЗ для захисту дисертаційної роботи, на даний момент вона працює в НУПП начальником відділу аналізу інноваційної діяльності та інтелектуальної власності НУПП та за сумісництвом старшим викладачем на кафедрі ПЕтаП НУПП. Протягом зустрічей ЕГ отримала підтвердження від Максюті Н., про збирання, аналіз, врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників та надані можливостей для кар'єрного розвитку в межах освітньо-наукової діяльності, керівництво університету заохочує випускників та нинішніх здобувачів до роботи в сфері освіти та науки (Єфімов О., Степова О.). Інформація про місця працевлаштування випускників аналізується на кафедрі ПЕтаП, передається до Департаменту забезпечення якості вищої освіти й використовується для проектування найбільш перспективних освітніх траєкторій для здобувачів та удосконалення ОК ОНП, також організуються зустрічі працедавців з аспірантами з питань можливості їх подальшого працевлаштування (круті столи, науково-практичні конференції тощо (<https://surl.li/wbrlzf>)).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

В університеті функціонує система управління якістю вищої освіти, яка сертифікована на відповідність вимогам Стандарту ISO 9001:2015 (<http://surl.li/vtfflm>) та засвідчує підтримку високого рівня і постійне удосконалення системи забезпечення якості освітньої діяльності НУПП, задоволення вимог і очікувань замовників послуг та інших зацікавлених сторін у сфері освітньої та наукової діяльності; виконання вимог чинного законодавства України, рішень і розпоряджень органів державної влади, що стосуються сфери діяльності ЗВО. На базі університету діє ряд нормативних документів, які регламентують діяльність у сфері ВСЯО, наприклад: «Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<http://surl.li/twvsyt>, <https://surl.li/nsords>). Відповідно до положення Департаментом забезпечення якості вищої освіти періодично проводиться внутрішній аудит кафедри ПЕтаП, за результатами якого (<http://surl.li/dtxzxx>) кафедра ПЕтаП у 2024 році оновила інформацію на сайті кафедри у профілях викладачів, інформацію про перспективні напрями співпраці та наповнила тематичну вкладку «Кафедра підприємствам» (<https://surl.li/cimdly>), в 2025 р. кафедра ПЕтаП розмістила на сторінках дистанційних курсів ОК інформацію щодо відкритих освітніх онлайн-платформ для реалізації права неформальної освіти (<https://surl.li/tjzgf>). Проводиться анкетування академічної спільноти психологічною службою та гарантом ОНП, що здійснюється в терміни, визначені відповідним наказом Департаменту забезпечення якості вищої освіти. Результати даних опитувань розглядаються на Ректораті та

оприлюднюються на сайті психологічної служби (<https://surl.li/dbjiph>) та сторінці ВСЗЯО. Здобувачі (Серга Т., Шара С. тощо) підтвердили проходження щосеместррово опитувань та публікації їх результатів на сайті кафедри та університету. ЕГ впевнилась, що заклад вищої освіти послідовно забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу ОНП та фіксує внесені зміни в відповідних документах (Степова О., Ілляш О., Серга Т. тощо)

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

За даною ОНП попередніх акредитацій не проводилося, але протягом зустрічей ЕГ впевнилась, що результати акредитаційних експертиз інших ОНП були враховані, зокрема: 1) розширено практику стажування НПП на базі міжнародних університетів й наукових установ та інших ЗВО України; 2) оновлено зміст фахових ОК7, ОК9 та оновлено перелік вибіркових дисциплін на основі найновіших досягнень, результатів наукової діяльності НПП та стажувань; 3) удосконалено зміст анкет для опитування ЗдВО, результати яких подаються в аналітичних звітах; 4) склад НПП, залучених до реалізації ОНП оновився: до викладання ОК9 залучено д.т.н. Фролова В.; до викладання вибіркових компонент – д.е.н. Шарого Г., к.т.н. Ілляш О.; 6) посилено інформаційну підтримку щодо можливості зарахування на навчання за програмами міжнародної і національної академічної мобільності серед здобувачів (<https://surl.li/ejofku>); 7) вдосконалено процедуру формування індивідуальної освітньої траєкторії та запроваджено індивідуальні навчальні плани шляхом автоматизації освітнього процесу, впровадження індивідуальних електронних кабінетів та інформаційного супроводу здобувачів; 8) у програмах ОК сформовані елементи щодо питань академічної доброчесності та набуття Soft Skills; 9) посилено публікативну активність аспірантів (<https://surl.li/cvuvwp>); 10) налагоджено постійну співпрацю й заключені угоди про співпрацю із ЗВО України (<https://surl.li/tuuijd>); 11) укладено Угоди про співпрацю в науковій та освітній сфері з: Politechnika Bialostocka, Polska; Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti; University of Natural Resources and Life Sciences Vienna (BOKU), Austria; Avans University of Applied Sciences (Нідерланди); СП «Полтавська газонафтова компанія»; Інститутом ботаніки НАНУ; 12) забезпечується щорічне проведення наукових заходів: Міжнародна науково-практична конференція «Екологія. Довкілля. Енергозбереження» (<https://surl.li/xkpnfc>); та Всеукраїнський науково-практичний семінар «Навколишнє середовище і здоров'я людини»; 13) розширена навчальна та науково-дослідницька база за рахунок створення й залучення спеціалізованих лабораторій: (<http://surl.li/trdmpz>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Протягом зустрічей ЕГ впевнилась, що в НУПП сформована культура якості освіти, яка сприяє постійному розвитку ОНП, про що наголошували здобувачі (Серга Т. тощо), викладачі (Ілляш О. тощо), стейкхолдери (Козік Г. тощо), керівництво (Степова О. тощо) та представники структурних підрозділів (Максименко О. тощо). Культура якості освіти забезпечується шляхом реалізації спільних цінностей, принципів, норм, переконань і зобов'язань відносно забезпечення якості освіти (ЗЯО) та ефективного функціонування ВСЗЯВО, у т.ч. згідно вимог ISO 9001:2015 (<http://surl.li/vtfflm>). До процесів внутрішнього ЗЯО згідно Положення про внутрішню систему ЗЯО (<https://cutt.ly/WwNU5Nmu>) долучені Вчена рада, Науково-методична рада, органи студентського самоврядування, Департамент забезпечення якості вищої освіти і стейкхолдери, між якими існує чіткий розподіл відповідальності. Вчена рада затверджує ОНП, навчальні плани, графіки, положення та приймає рішення з питань організації освітнього процесу. Органи студентського самоврядування беруть активну участь у заходах щодо ЗЯО. Департамент забезпечення якості вищої освіти забезпечує планування, організацію і контроль освітнього процесу. НПП реалізують політику ЗЯО шляхом: участі в розробці проєктів ОНП, їх обговоренні на різних рівнях, участі у роботі методичних семінарів кафедр з питань удосконалення методики викладання ОК, навчанням на курсах з педагогічної майстерності, «Школі гаранта», стажування тощо (Степова О., Ілляш О., Серга Т. тощо). Відкритість взаємин між НПП, студентами та адміністрацією в ЗВО забезпечується за рахунок сумісно організованих різноманітних заходів (<https://nupr.edu.ua/news.html>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В НУПП функціонує чітка система по ВЗЯВО, що дозволяє вчасно реагувати на зауваження та пропозиції всіх зацікавлених сторін, вдосконалювати існуючі та впроваджувати нові практики для забезпечення високого рівня освіти. Позитивною практикою є залучення вітчизняних фахівців роботодавців (стейкхолдерів), викладачів та інших зацікавлених сторін до покращення ОНП та пропозиції працевлаштування здобувачів після завершення навчання. Підкритерії 8.1-8.7 є такими, що повністю відповідають критерію. Враховуючи вищезазначене ЕГ вважає відповідність критерію 8 рівню В. Запланована траєкторія вдосконалення є досяжною та адекватною.

Недоліки

Відсутні.

Рекомендації

Відсутні.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ під час зустрічей, в рамках акредитаційної справи, впевнилась, що послідовно дотримуються права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, які регулюються низкою нормативних документів, що наведені у відкритому доступі на сайті ЗВО, а саме: Статут (<http://surl.li/myrcug>), Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/nflhjj>); Колективний договір між адміністрацією і трудовим колективом Національного університету імені Юрія Кондратюка на 2024-2029 рр. (<https://surl.lt/smsyjr>); Кодекс академічної доброчесності та корпоративної культури (<http://surl.li/gntznw>); Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в освітніх та наукових роботах (<http://surl.li/cemfwa>); Положення про врегулювання конфліктних ситуацій в Університеті (<http://surl.li/dihuz>); Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти (наукового ступеня) та працівниками НУПП права на академічну мобільність (<http://surl.li/uzae>); Положення про семестровий контроль (<http://surl.li/ldpddf>); Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників і студентів університету (<http://surl.li/aqfbfk>). На зустрічах ЕГ впевнилась, що академічна спільнота інформується про зміни в нормативних документах, знає де їх можна знайти та як користуватися. Наприклад, під час огляду МТБ, ЕГ побачила стенди на яких наведена різна інформація, яка може бути необхідна здобувачам, на сайті університету публікується вся нормативно-правова база документів, новини, інструкції, контакти відділів та сторонніх допоміжних служб, завдяки наповненості інформацією соціальних мереж, університетського сайту та систем електронного навчання, можна отримати будь-яку актуально інформацію не знаходячись фізично в університеті. Здобувачі (Серга Т., Шара С. тощо), викладачі та стейкхолдери (Трохименко Г., Лебідь І. тощо) мають можливість отримувати інформацію від представників кафедри та на сайті університету, що було підтверджено на зустрічах. Інші положення, що регламентують відповідні види діяльності, права та обов'язки НПП, яких послідовно дотримуються під час реалізації ОНП, викладено також у посадових інструкціях, колективному договорі та контрактах.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті НУПП не пізніше, ніж за 1 місяць до розгляду, оприлюднено у відкритому доступі ОНП для ознайомлення всім зацікавленим сторонам із зазначенням строку надання пропозицій (<https://surl.li/nulyty>). Під час зустрічей ЕГ впевнилась в доступі до ОНП здобувачів (Серга Т. тощо), роботодавців та стейкхолдерів (Трохименко Г., Мальований М., Лебідь І. тощо) та їх можливості надавати свої пропозиції та рекомендації шляхом особистої бесіди, під час опитувань за рахунок використання гугл-форм (<https://surl.li/mgyyfe>) та письмово на електронну пошту, вони бачать результат впливу на ОНП (Серга Т., Шара С.) для покращення поєднання теоретичної та практичної складової навчання та наукових досліджень.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті НУПП наведена інформація щодо ОНП, яка є у відкритому доступі для всіх зацікавлених сторін (<https://surl.li/kgdbef>), а саме: ОНП, графік навчального процесу, навчальні плани, навчальні дисципліни, поточні робочі програми навчальних дисциплін, вибір навчальних дисциплін, відгуки та удосконалення ОНП, інформація щодо наукової діяльності, оцінювання якості підготовки, інформація стосовно акредитацій ОП, аналіз вакансій, аналіз ОНП інших ЗВО, інформація про неформальної освіти за даною ОНП. Сайт є наповнений всією необхідною інформацією, з якою співпрацює академічна спільнота, що підтверджено протягом зустрічей з ЕГ.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ зазначає, що прозорість та публічність діяльності університету регулюється нормативною базою, підтверджено роботодавцями та здобувачами під час інтерв'ювання. Підкритерій 9.1 (доступність правил та процедур всім учасникам освітнього процесу для реалізації освітньої програми), підкритерій 9.2 (оприлюднення на офіційному веб-сайті проєкт ОП з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін) та підкритерій 9.3 (відкритий доступ та своєчасне оприлюднення на офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму) повністю відповідають вимогам Критерію 9. Найявна чітка та логічна послідовність публікації інформації, яка регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них під час реалізації ОНП, що допомагає нативно знайти інформацію з різних напрямків освітньої, наукової та творчої діяльності академічної спільноти (сайт, соціальні мережі, Е-університет, Moodle тощо), тому ЕГ вважає відповідність оцінки рівню А.

Недоліки

Недоліки відсутні

Рекомендації

Протягом 2026-2027 н.р. на сторінці «Заходи забезпечення безбар'єрності» додати відео, фотографії або карту корпусів із зазначенням пандусів, ліфтів щодо забезпечення особливих освітніх потреб здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Зміст ОНП чітко орієнтований на досягнення результатів навчання за Стандартом вищої освіти зі спеціальності 183. Оволодіння методологією наукової діяльності забезпечується обов'язковою дисципліною ОК8 «Методологія системного підходу до наукових досліджень...», де аспіранти вчаться формулювати гіпотези, планувати експерименти та застосовувати статистичні й інженерні методи. Дисципліни ОК4 «Сучасні інформаційні технології в науковій діяльності» та ОК6 «Управління науковими та інноваційними проєктами» формують навички роботи з великими даними (Big Data) та проєктним менеджментом. Підготовка до викладацької діяльності (оволодіння педагогічною методологією) реалізується через вивчення дисципліни ОК5 «Сучасні освітні технології у вищій школі» та проходження обов'язкової педагогічної практики ОК10 (3 кредити ЄКТС). Мовна підготовка до роботи в міжнародному середовищі забезпечується дисципліною ОК3 «Іноземна мова для академічних цілей». Гнучкість програми дозволяє аспірантам обирати вибіркові дисципліни, які безпосередньо релевантні темам їхніх дисертацій (наприклад, просторове планування або циркулярна економіка).

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Аналіз профілів керівників підтверджує релевантність їхніх наукових інтересів темам дисертацій аспірантів. Зокрема: • аспірантки Тягній Л.М. та Шара С.Ю. досліджують проблеми гідроекології та біогенного забруднення водойм (річка Ворскла, водосховища Дніпра) під керівництвом проф. Степової О.В., яка є автором цілої серії публікацій у Scopus саме з гідроекології Полтавщини. • аспірантка Серга Т.М. розробляє технології переробки побутових відходів під керівництвом доц. Голіка Ю.С., який є співавтором фундаментальної монографії «Поводження з відходами на Полтавщині». • аспіранти Корнієнко Р.І. та Литвиненко О.О. вивчають газові гідрати під керівництвом проф. Кутного Б.А., чия докторська дисертація та публікації у Scopus безпосередньо присвячені процесам синтезу та дисоціації газових гідратів. • аспірант Козлов В.В. досліджує ревіталізацію ландшафтів прифронтових територій під керівництвом д.е.н. Шарого Г.І., який є фахівцем з просторового розвитку та економіки природокористування (хоча експерти зазначають потребу моніторингу технічної складової цієї роботи).

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавши разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

Керівництво аспірантами здійснюють висококваліфіковані професори та доценти трьох кафедр - кафедри прикладної екології та хімії (д.т.н., проф. Степова О., к.т.н., доц. Ілляш О.), кафедри теплогазопостачання, вентиляції та теплоенергетики (к.т.н., проф. Голік Ю., д.т.н. проф. Кутний Б.), кафедри нафтогазової інженерії та технологій (к.т.н., доц. Дмитренко В.), кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою (д.е.н., проф. Шарий Г.). В університеті створена наукова школа «Дослідження збалансованого природокористування, прикладної екології та енергоефективності» в галузі науки – екологія, енергетика та енергоефективність. Напрями науково-технічної діяльності – дослідження та оцінка стану довкілля, проведення моніторингу навколишнього середовища, прогнозування дії шкідливого впливу техногенного та антропогенного навантаження на навколишнє середовище, розроблення заходів зменшення негативного впливу на довкілля і здоров'я людини. Наукові керівники – к.т.н., проф. Голік Ю., Колієнко А. (<https://surli.cc/gsqgxm>). Найвищий кадровий резерв докторів і кандидатів наук дозволяє залучити до разової спеціалізованої ради достатню кількість компетентних членів за профілем дисертаційного дослідження кожного аспіранта. Станом на дату проведення акредитаційної експертизи, не виявлено жодного аспіранта, для атестації якого заклад не зміг би сформувавши спеціалізовану вчену раду: для всіх здобувачів ступеня доктора філософії за даною ОНП забезпечується можливість створення разових рад у повній відповідності до встановлених вимог. Наприклад, для аспірантки Тягній Л. запропонований склад разової спеціалізованої ради д.е.н. Шарий Г., д.т.н. Новохатній В., к.н.т. Ткаченко І.; для аспірантки Серга Т. – д.т.н. Фролов В., к.т.н. Михайловська О., к.т.н. Чичуліна К. Отже, ЗВО має необхідний кадровий потенціал та організаційні умови для утворення разових спеціалізованих вчених рад і успішної атестації своїх аспірантів за відповідною ОНП.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

НУПП організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень і апробації їх результатів відповідно до тематики дисертаційних робіт аспірантів, в чому ЕГ впевнилась під час зустрічей (Серга Т., Шара С., Ганошенко Г., Козлов В., Корнієнко Р. тощо), а саме: здобувачі мають вільний доступ до навчально-науково-дослідних лабораторій кафедри, комп'ютерних класів, аспірантської кімнати, ресурсів бібліотеки (Scopus, Web of Science, Google Scholar, ResearcherID, ORCID, LinkedIn), надається інформація про конкурси науково-дослідних робіт (проєктів), гранти, конференції, наукові семінари (<https://surl.li/dlafaf>, <https://surl.li/qeqvz>, <https://surl.li/jjocke>), інші заходів (круглих столів тощо) через Раду молодих вчених (<http://rmv.nupp.edu.ua/>) та Наукове товариство здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://surl.gd/svcqvt>) (Бучинський А., Мирошніченко А. тощо). Результати наукових досліджень здобувачі публікують у збірниках наукових статей і матеріалах конференцій, презентують на наукових конференціях університету (<https://surl.lu/ctvoev>; <https://surl.li/xkpnfc>). Крім того, аспіранти приймають участь у всеукраїнських і міжнародних конференціях і семінарах (в Україні і за кордоном) (<https://surl.li/wqflti>). Під час інтерв'ювання ЕГ впевнилась, що всі підрозділи та наукові керівники НУПП тісно співпрацюють один з одним для надання оперативної та необхідної інформації, як працівникам, так і здобувачам. Бібліотека, наукові керівники та студентське самоврядування розповсюджує інформації щодо конференцій та відповідає на запити щодо науково-метричних видань для надання необхідної інформації. На сайті кафедри надана вся інформація по науковій роботі здобувачів, опубліковані списки наукових праць, участі у міжнародних та Всеукраїнських конференціях по роках тощо (<https://surl.li/wxuxdd>).

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

Одним з пріоритетних напрямків роботи університету є розширення міжнародних зв'язків шляхом участі академічної спільноти в міжнародних грантах, програмах, конференціях, стажуваннях тощо (<https://surl.li/oskpwk>, <https://surl.lt/phqbtz>, <http://surl.li/uwdu>). НУПІ має широкі можливості в розрізі міжнародної академічної мобільності та співпраці в освітньо-науковому напрямі, що було підтверджено протягом зустрічей ЕГ з академічною спільнотою, наприклад, здобувачі (Серга Т., Корнієнко Р. тощо) брали участь у міжнародних конференціях, стажуваннях, публікаціях і спільних наукових проєктах Erasmus+, а саме: Степовий Є. в рамках свого наукового дослідження співпрацює з Білостоцькою політехнікою (Польща) Mariusz Adamski та має спільні наукові праці; у закордонних конференціях взяли участь аспіранти Серга Т. (Варна, Болгарія, 2023), (Дубаї, 2023); Корнієнко Р. (Ополе, Польща-Тернопіль, Україна, 2025), (Naples, Italy, 2025) тощо. Під час інтер'ювання Серга Т. розповіла про академічну мобільність в University of Natural Resources and Life Sciences (Austria) (<https://surl.li/hdktgj>), здобувачі та НПП публікують статті у міжнародних виданнях, беруть участь у закордонних конференціях (<https://surl.li/zeylzd>).

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Усі наукові керівники ОНП є високоактивними дослідниками. Кафедра прикладної екології та хімії регулярно виконує госпдоговірні роботи на замовлення нафтогазових компаній (наприклад, екологічний моніторинг для ГПУ «Полтавагазвидобування»), а керівники мають високий рівень публікацій у виданнях Q1-Q3 баз Scopus та Web of Science. Керівники аспірантів приймають активну участь у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються. Наприклад, д.т.н., проф. Степова О. виступала розробником регіональних цільових екологічних програм та виконувала держбюджетні теми. К.т.н., доц. Ілляш О. була науковим керівником міжнародного проєкту з ВОКУ (Австрія) та очолювала групу експертів GIZ з розробки «Регіонального плану управління відходами в Полтавській області до 2030 року».. к.т.н., проф. Голік Ю. - науковий керівник двох напрямків науково-дослідницьких робіт: «Комплексна оцінка стану забруднення атмосферного повітря м. Полтави сучасними методами дослідження» № д.р. 0116U006931 та «Розробка й дослідження методів утилізації і рециклінгу автомобільних фільтрів та систем очищення викидів від їх переробки», № державної реєстрації №д.р. 0116U002879., д.т.н. проф. Кутний Б. є автором патентів на винаходи (сонячні колектори, теплові акумулятори), що мають практичне інженерне застосування.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

В Університеті діє Кодекс академічної доброчесності <https://surl.li/mxizdx>, Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності <http://surl.li/xzqrce>. Усі наукові та навчальні роботи (дисертації, статті) проходять обов'язкову перевірку на наявність плагіату за допомогою ліцензованої системи StrikePlagiarism. При цьому результати звіту системи аналізуються експертами кафедри для виключення хибних спрацьовувань. Аспіранти проходять сертифіковані онлайн-курси з академічної доброчесності («Академічна доброчесність в університеті»), також працює Комісія з питань етики. За час реалізації програми випадків порушення академічної доброчесності з боку аспірантів чи керівників не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітньо-наукова програма «Технології захисту навколишнього середовища» повною мірою відповідає вимогам 10.1 – 10.7 критерію 10. Університетом створено інтелектуальну, матеріальну та грантову екосистему, яка глибоко інтегрує навчання з передовою науковою діяльністю. Позитивні практики (Best Practices): 1. Темі дисертаційних досліджень аспірантів співпадають з вузькопрофільними напрямками досліджень їхніх наукових керівників (публікаціями, патентами, участю в грантах). 2. Залучення здобувачів (як повноцінних виконавців, а не лише спостерігачів) до міжнародних науково-дослідних проєктів, таких як білатеральний проєкт з австрійським ВОКУ та інфраструктурні проєкти німецького GIZ. 3. Дисертації аспірантів тісно пов'язані з розв'язанням екологічних проблем техногенно навантаженого регіону (відходи, екологія нафтогазовидобутку, відновлення водойм), що дає можливість реального впровадження розробок

Недоліки

Суттєвих недоліків, які б перешкождали досягненню програмних результатів навчання за Критерієм 10, не виявлено. Експертами відзначено потребу у контролі балансу інженерної (технічної) складової в дослідженні аспіранта Козлова В.В., оскільки його науковий керівник має ступінь доктора економічних наук.

Рекомендації

1. До початку нового 2026-2027 навчального року розширити практику офіційного залучення провідних фахівців з підприємств-партнерів (екологічних аудиторів, керівників відділів охорони довкілля) у якості зовнішніх рецензентів на етапі попередніх захистів дисертацій. 2. До початку нового 2026-2027 навчального року розробити програму заходів, що дозволить використати успішний досвід співпраці з Університетом ВОКУ та організацією GIZ для залучення аспірантів до написання спільних заявок у рамках європейської програми «Horizon Europe».

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	А
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	А
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID 38657 Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.xlsx</i>	4d8x4DHDINmO2bTE6wlhc9M7+luYqXklguxSwGH c11w=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Хрутьба Вікторія Олександрівна

Члени експертної групи

Безсонний Віталій Леонідович

Соколова Таїсія Ігорівна